

Občina
Gorenja vas -
Poljane

Podblegaške novice

GLASILO OBČINE GORENJA VAS - POLJANE

letnik XXV | številka 4
maj 2021

STRAN 4

Voda izpod Blegoša
tudi za drugo stran
občine

STRAN 5

Dela bodo zaključili
še letos

STRANI 10, 11

Mišja mrzlica letos
v porastu

STRAN 19

Pred dvajsetimi
leti v ekološko
kmetovanje

STRAN 20

Olimpijska bakla
tudi v Gorenji vasi

Iz županovega dnevnika

Izbrani dogodki iz županovega pestrega urnika, ki obsega tako projektno vodenje dela občine kot soustvarjanje dogodkov

- ▶ 13. 4. I Sestanek s predsedniki krajevnih skupnosti, kjer smo uskladili načrte za tekoče in prihodnje aktivnosti po krajevnih skupnostih.
- ▶ 15. 4. I Skupščina STC; z županom Občine Škofja Loka sva pozdravila premike v smeri povezovanja deležnikov in se zahvalila odhajajočemu nadzornemu svetu za konstruktivno delo.
- ▶ 16. 4. I Sadnja dreves pri dvorcu Visoko; skupaj z Zavodom za gozdove Slovenije, družbo Slovenski državni gozdovi in Gorenjsko banko smo ob grobnici posadili 36 sadik 12 različnih drevesnih vrst, novozasajena drevesa pa bodo del obnovljene gozdne učne poti.
- ▶ 19. 4. I Sestanek na temo strategije turizma, ki se pripravlja za celotno škofovsko območje
- ▶ 20. 4. I Skupaj s podžupanom Antonom Debeljakom sem na obisk sprejel skakalki Niko Križnar in Emo Klinec ter trenerja ženske A-reprezentance Zorana Zupančiča in jim iskreno čestital za zgodovinske uspehe.
- ▶ 23. 4. I Sestanek pri ministru za kulturo na temo novih projektov
- ▶ 3. 5. I Obisk direktorja Zavoda za varstvo kulturne dediščine RS na Visokem. Restavratorski center bo obnovil pročelja stare kašče na dvorcu.
- ▶ 11. 5. I Podpis pogodbe za gradnjo vodovodnih sistemov Lučine in Vršajn - Brda z Igorjem Božičem, direktorjem podjetja Židgrad, d. d., in Romanom Štrukljem, prokuristom podjetja Lavaco, d. o. o.
- ▶ 12. 5. I Sestanek sosednjih občin za postavitev koč na Pasji ravni

Vsebina

Izbirajo izvajalca za gradnjo mostu	6
Prispelo več kot sto petdeset vlog	7
Predstavljamo »prostoferje«	8
Zaradi epidemije okrnjene, a uspešne	9
Operativna enota v novih prostorih	12
Odprtje sezone kolesarskega kroga	13
Poljansko mreženje	14
Minicvirkovce, nov pekovski produkt	18
Pripravljajo se na letne izpite	21
Zgodovina Slovencev nekoliko drugače	22
Soočanje s problematiko javne razsvetljave	24
Pogled izpred znamenja seže do vsake hiše	25
Knjižnica nov dom za zanimivega knjigoljuba	26
Iz odsluženega lesa nastali novi izdelki	27
Izšla pesniška zbirka v zgoščenih trivrstičnicah	28

i

Razpis za skrbnika vodovodnih sistemov

Občina Gorenja vas - Poljane obvešča vse zainteresirane kandidate, da je na spletni strani občine objavljen javni natečaj za zasedbo prostega delovnega mesta »Skrbnik javnih vodovodnih sistemov« na območju občine. Delovno področje obsega vse naloge s področja upravljanja javnih vodovodov; med drugim organiziranje in izvajanje vzdrževanja, spremljanje nadzornega sistema z izvajanjem ukrepov in oblikovanjem le-teh ter sistematično izvajanje pregledniške službe s pripravo analiz. Celotno besedilo javnega natečaja je objavljeno na spletni strani občine v rubriki Razpisi in objave/javne objave, z rokom prijave do vključno 11. junija 2021.

Naslednja številka: 24. julija 2021

Svoje prispevke za naslednjo številko Podblegaških novic pošljite do 4. junija 2021 po elektronski pošti na naslov: mateja.rant@g-glas.si. Informacije o prireditvah, ki jih organizirate, pošljite na naslov: zavod@poljanskadolina.com. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

Stik z županom

Župan je za vaša vprašanja, predloge in mnenja dosegljiv vsak torek med 15. in 17. uro in sredo med 14. in 17. uro po telefonu št.: 051/384-433.

Za sestanek pri županu se lahko dogovorite tudi v sprejemni pisarni občine po telefonu št.: 04/51-83-100.

KOLOFON: Podblegaške novice (ISSN 1408 – 3086) – Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas, pravice izdajatelja opravlja: Gorenjski glas, časopisno podjetje, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, elektronski naslov: info@g-glas.si, telefon: 04/201 42 10. Odgovorna urednica: Mateja Rant, mateja.rant@g-glas.si, oglasno trženje: Robert Aleksič, robert.aleksic@g-glas.si, telefon: 040/508 891. Oblikovna zasnova: Rok Oblak, priprava za tisk: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, tisk: Nonparel, d. o. o., naklada: 2450 izvodov, distribucija: Pošta Slovenije. Podblegaške novice brezplačno prejemajo vsa gospodinjstva v občini Gorenja vas - Poljane. Podblegaške novice so v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS vpisane pod zaporedno številko 102. Naslovnica: Čebelarica Cvetka Jezeršek pred domačim čebelnjakom na Sovodnju. Foto: Gorazd Kavčič

Anica Podobnik

Čebele in čebelarji v maju praznujemo

Vajeni smo, da je maj za čebele in čebelarje že sam po sebi prazničen mesec. Čebelje družine se bližajo višku svojega razvoja, čebelarji si obetamo prvo točenje medu in druge čebelje pridelke. A letos je vse malo drugače.

Čebele imajo za seboj naporno zimo, saj se je ponovilo stanje iz pred desetletij, ko marsikje tudi tri mesece neprekinjeno niso mogle iz panjev. Prav tako muhasta in zapoznela pomlad z ekstremnimi vremenskimi spremembami čebelam ni v prid. Prav majski dan, v katerem pišem ta uvodnik, se je začel z dvakrat pobeljenim jutrom. V koncu naše doline letos šele sedaj cvetijo divje češnje, travnike s komaj prvimi cvetovi regrata pa je čez noč pobelil sneg. Raje ne povem, kako se je dan nadaljeval v prizadevanju, da čebele in njihovo zalego v sicer peščici panjev obvarujem pred nizkimi temperaturami in divjim vremenom, ki ne pojenja. Če smo se čebelarji lani ob tem času ukvarjali z nenadejanimi roji in se že veselili prvega točenja, bo letos za nas praznik že vsak izletni dan, v katerem bodo čebele prišle v naravi do nekaj medicinske in cvetnega prahu. In praznik bo, če ne bodo izbruhnile najhujše bolezni čebel in nam bo uspelo s pravilno izbranimi ukrepi ohraniti čebelje družine.

Morda pa bodo okrog 20. maja čebelam dnevi bolj prijazni. Takrat obeležujemo svetovni dan čebel, ki ga je prav na pobudo Slovenije leta 2017 razglasila Generalna skupščina združenih narodov. Datum ni naključno izbran. Sovpada z rojstnim dnem našega največjega čebelarja Antona Janše. Po njegovi zaslugi si je naša avtohtona kranjska čebela (*Apis mellifera carnica*) utrla pot v svet. Slovenski čebelarji smo se v "predkoronskih" letih ob tej priložnosti srečevali na vseslovenskem praznovanju. Bolj kot praznik postaja ta dan za ves svet in za vsakega od nas opomnik, da so čebele in drugi oprasovalci nepogrešljivi, zaradi številnih vplivov vedno bolj ogroženi in zato moramo narediti vse, da jih tudi zaradi našega preživetja ohranimo. Čebelarji Poljanske doline že stoletja skrbimo za kranjsko sivko. Tudi organizirano. Bili smo zraven v prvih letih delovanja Slovenskega čebelarskega društva. Kasneje smo kmalu soustanavljali podružnice bliže domačim krajem. Danes smo v občini Gorenja vas - Poljane povezani v dveh čebelarskih društvih – ČD Blegoš in ČD Sovodenj, ki prav v letošnjem in preteklem letu obeležujeta pomembna jubileja. Društvi sta naša "panja", kjer izmenjujemo dobre prakse, strokovne nasvete, poenotimo naša ravnanja pri sonaravnem zdravljenju čebel ... Vse za njihovo boljše preživetje in tudi za kakovostnejše čebelje pridelke.

V prazničnem maju vas vabimo, da v naši Poljanski dolini pripomorate k ustvarjanju čebelam in drugim oprasovalcem prijaznega okolja. Z mislijo nanje okrasne vrtove in gredice namesto s tujerodnimi zasadite in zasejte z avtohtonimi okrasnimi medovitimi rastlinami. Posadite medovito drevo. Na njivo, v vrt ali v lonček zasejte medovite enoletnice. Morda počakate z zgodnjo košnjo, ohranite negnojene travnike in senožeti s čim večjo pestrostjo rastlin. Čim manj in pravilno uporabljajte čebelam škodljive pesticide. Skrbno pospravljajte odpadno prehransko embalažo in zapirajte zabojnike za odpadke, da čebelam preprečite dostop. To je le nekaj možnosti in tudi še tako majhna dejanja štejejo. Čebele vam bodo hvaležne. Dokler jim bo dobro v poljanskih hribih in dolinah, bo tudi nam.

Priprave tudi na množično cepljenje

V primeru zadostne količine cepiv bo Občina Gorenja vas - Poljane organizirala cepljenje v Sokolskem domu.

Damjana Peternelj

Po možnosti cepljenja za vse polnoletne občane se je zanimanje za cepljenje v občini Gorenja vas - Poljane zelo povečalo, zato so tudi zdravniki gorenjevaškega zdravstvenega doma, da bi zadostili potrebam, pristopili k naročanju povečanih količin cepiva.

"Če bodo želene količine dobavljene, se bo v izvedbo cepljenja vključila tudi občina z organiziranjem množičnega cepljenja v Sokolskem domu Gorenja vas," so ob tem napovedali na Občini Gorenja vas - Poljane. V primeru le postopnih dobav cepiva pa se bo cepljenje izvajalo neposredno v ambulantah izbranih osebnih zdravnikov ali v cepilnem centru v Škofji Loki. Vnos prijav za cepljenje poteka s prenovljeno spletno aplikacijo NIJZ, k prijavi pa so bili vsi polnoletni občani povabljeni tudi s SMS-sporočili.

Do 15. maja je bilo sicer vseh potrjenih primerov obolelih za covidom-19 v občini Gorenja vas - Poljane 946. V tem času je bilo s prvim odmerkom cepljenih 22,8 odstotka od 7.631 prebivalcev, kar je primerljivo s stanjem po državi. V Sloveniji je bilo do vključno 15. maja s prvim odmerkom cepljenih 553.861 ljudi (približno 26 odstotkov), z drugim odmerkom pa 286.072. V Sokolskem domu v Gorenji vasi vsako sredo od 14. do 17. ure še vedno poteka tudi brezplačno testiranje v organizaciji ambulate Janeza Koprivca, dr. med. "Tudi s pravočasnim testiranjem in s tem s pravočasnim odkrivanjem okužb prispevamo k zavezitvi epidemije, saj podatki o številu okužb v naši občini še vedno nihajo, a se konstantno izboljšujejo. Posebno pa želimo poudariti požrtvovalnost in prizadevnost vseh naših zdravnikov, ki so z vrsto klicev in vabil tudi osebno pripomogli k temu, da se celotna lokalna skupnost ponovno bliža izhodu iz epidemije," so še pojasnili na občini.

i

Ergonomski ukrepi na delovnem mestu

Razvojna agencija Sora v okviru projekta Spodbujanje podjetništva na Loškem v sredo, 9. junija, od 18.00 do 20.15 pripravlja spletno delavnico z naslovom Ergonomski ukrepi na delovnem mestu – kako se izogniti tegobam, ki jih povzročata sedeče ali stoječe delovno mesto. Predavateljica Eva Jeza iz športnega društva Kineziologi na kvadrat bo spregovorila o tem, kako si urediti in prilagoditi delovno mesto v pisarni in stoječe delovno mesto, možna bo tudi samoocena delovnega mesta z vidika tveganja za pojav mišično-skeletnih bolečin na podlagi vprašalnika ROSA. Priprava bo še praktični prikaz vaj za aktivni odmor in zdravo hrbtenico. Delavnico so finančno podprle občine Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri, zato je za udeležence brezplačna, treba pa se je prijaviti.

Voda izpod Blegoša tudi za drugo stran občine

Župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež je z izbranimi izvajalcema podpisal skoraj 3,5 milijona evrov vredno gradbeno pogodbo za izgradnjo vodovodnih sistemov Lučine in Vršajn - Brda.

Mateja Rant

Projekt oskrbe s pitno vodo v porečju Sore obsega izgradnjo 18,5 kilometra novih cevovodov in rekonstrukcijo petih vodohranov, predvsem pa vključitev dodatnih virov kakovostne pitne vode za osrednji vodooskrbni sistem občine. Naložba, ki jo v višini 62 odstotkov upravičenih stroškov sofinancirata Evropska unija iz Kohezijskega sklada in država, naj bi bila končana v dveh letih. Kot so se strinjali podpisniki pogodbe, je za realizacijo tako zahtevnega projekta ključno dobro sodelovanje pri izvedbi projekta in spoštovanje pogodbenega roka, to je september prihodnje leto, kar zagotavlja uspešno pridobivanje nepovratnih sredstev. Za vse vodovodne odseke so že pridobili gradbena dovoljenja in vsa potrebna soglasja ter služnostne pogodbe, zato se bo gradnja začela nemudoma po uvedbi v delo oziroma še pred poletjem.

Uporabili bodo različno tehnologijo

Po besedah župana Milana Čadeža gre za izredno zahteven projekt, saj za oskrbo višje ležečih krajev z vodo potrebujejo različno tehnologijo, od vodohranov do črpališč. Ker je na območju Lučin kraški svet, bodo nove vodovodne sisteme na tem območju oskrbovali s kakovostno vodo izpod Blegoša, je pojasnila direktorica občinske uprave Elizabeta Rakovec.

Župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež je z izbranimi izvajalcema podpisal pogodbo za gradnjo vodovodnih sistemov Lučine in Vršajn - Brda.

Po njenih besedah gre za logično nadaljevanje tega, kar so s pomočjo evropskih sredstev izvedli v letih 2014 in 2015, ko so celovito obnovili vse dolinske vodovodne sisteme. "Zdaj pa bomo obnovili še vodovodne sisteme na tem delu občine ter s tem celovito zaokrožili dograditev in nadgradnjo vseh javnih vodnih sistemov v občini. Na področju vodooskrbe bomo s tem naredili več, kot je bilo prej narejeno v treh desetletjih," je poudarila in dodala, da brez kohezijskih sredstev naložbe ne bi zmogli. "Gre za investicijo, ki bo podaljšala življenjsko dobo vodovodnih sistemov za nadaljnjih trideset do štiri-deset let, zato se bomo v prihodnje lahko osredotočili na druge projekte."

Projekt razdeljen na dva sklopa

Projekt je razdeljen v dva sklopa. Lavaco iz Ljubljane bo za 1,9 milijona evrov uredil vodovodni sistem Lučine, Zidgrad iz Idrije pa za 1,6 milijona evrov vodovodni sistem Vršajn - Brda. Prvi sklop tako zajema gradnjo vodovodnega sistema Lučine, v okviru katerega bodo zgradili nove vodovode v dolžini 9,4 kilometra, dve dodatni zajetji Zadobje 1 in 2 ter prečrpališče Brebovnica. Obnovili bodo tudi obstoječi vodohran Dolge Njive. Približno devet kilometrov novih

vodovodov bodo zgradili tudi v drugem sklopu, ki zajema vodovodni sistem Vršajn - Brda. Obnovili bodo še obstoječe vodohrane Petelinov grič, Gorenje Brdo, Hlavče Njive in Suša. Vodovodni sistem Lučine bodo na novo opremili s sodobnim nadzornim sistemom, prav tako vodovodni sistem Petelinov grič, kjer bodo vgradili dodatno krmilno opremo za daljinsko upravljanje. Tako prokurist Lavaca Roman Štrukelj kot direktor Zidgrada Igor Božič sta poudarila, da gre za zahteven projekt, saj bodo dela potekala na razmeroma težkem terenu. Bernard Strel z občine je pojasnil, da bo najzahtevnejša povezava iz Brebovnice proti Lučinam, kjer bodo gradili na strmem skalnatem terenu. Z novimi in obstoječimi viri želijo zagotoviti kakovostno pitno vodo za nemoteno oskrbo osrednjega vodovodnega sistema občine Gorenja vas - Poljane. S tem projektom bodo tako po županovih besedah uredili vse javne vodovodne sisteme v občini, kjer je zaradi razgibanosti terena še več kot dvajset zasebnih vodovodnih sistemov. "Ob tem se zavedamo, da sistem oskrbe s pitno vodo nikoli ni dokončno rešen, vedno bomo stremeli k temu, da bi zagotovili še nove kakovostne vire pitne vode."

Podpisali pogodbo za redno letno asfaltiranje

Župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež in direktor Gorenjske gradbene družbe Stanislav Remic sta podpisala pogodbo o izvajanju rednega letnega asfaltiranja in drugih popravil na občinskih cestah v občini Gorenja vas - Poljane. Obnove, ki jih načrtujejo letos po načrtu krajevnih skupnosti in občine, bodo po pogodbi vredne dobrih 410 tisoč evrov. Skupaj bodo sanirali 24 odsekov v dolžini dobrih 6,6 kilometra, so pojasnili na občini.

Dela bodo zaključili še letos

Težave pri izgradnji prizidka Vrtca Agata povzročajo vreme in usklajevanja s podizvajalci, a na občini zatrjujejo, da bo gradnja končana do konca leta.

Damjana Peternelj

V teh dneh izvajalci zaključujejo montažo električnih, vodovodnih in drugih inštalacij, čemur bo sledilo polaganje toplotne izolacije in talnega ogrevanja ter izdelava cementnih estrihov. Po tem bodo lahko položili stenske in talne obloge. SGP Zidgrad Idrija nadaljuje dela, nad dovozno potjo za objektom prizidka gradijo oporni zid. "Izvajanje del ovira vreme, najprej so nizke temperature ovirale izvajanje ometov, potem dež pri izvajanju zunanjih izkopov in opornih zidov, ker obstoji nevarnost plazjenja razmočene zemljine, poleg tega iz odkopanih brežin neprestano teče pobočna voda, ki zaliva gradbeno jamo in mehča izkopano in nasuto zemljo," pojasnjuje Bernard Strel z občinske uprave. Poleg prizidka prenavljajo tudi obstoječe otroško igrišče ob vrtcu in gradijo novo otroško igrišče na severni strani prizidka, urejajo intervencijsko pot za šolo in vrtec na severni in južni strani objekta, zunanjo hidrantno mrežo in ostalo komunalno infrastrukturo pa tudi del parkirišč, v katere posegajo zaradi urejanja intervencijske poti.

Podražitev zaradi zagotavljanja ustrezne požarne varnosti

Z izgradnjo prizidka se posega v obstoječe prostore šole, ker je treba narediti povezave z obstoječim vrtcem in šolo. Projekt je v fazi izvajanja, "živ, kar pomeni, da je treba upoštevati nove zahteve, želje, potrebe, dobre predloge bodočih uporabnikov, in vse to je močan vzvod, da

Z novim prizidkom vrtca bo pridobljenih dodatnih 980 kvadratnih metrov novih površin, in sicer šest igralnic za prvo in drugo starostno skupino predšolske vzgoje otrok, dve novi učilnici v mansardi za osnovnošolske potrebe ter pripadajoči prostori za zaposlene. Na račun novega prizidka se je na vzhodni strani vrtca zmanjšalo obstoječe zunanje asfaltirano igrišče. To se bo deloma nadomestilo z dodatnim zelenim otroškim igriščem, poleg katerega se bo uredil zeliščni vrt. Objekt bo visoko energetske učinkovit.

se začne spreminjati tudi finančni okvir investicije", pojasnjuje Strel podražitev del in dodaja, da je bila največja sprememba zaradi zagotavljanja ustrezne požarne varnosti celotnega kompleksa

Dela na prizidku Vrtca Agata Poljane potekajo po načrtih. FOTO: GORAZD KAVČIČ

in zagotavljanja zunanjih intervencijskih poti. "Pri pregledu dokumentacije obstoječega stavbnega pohištva je bilo ugotovljeno, da bo treba zamenjati vsa vrata na evakuacijski poti, ker nimajo ustreznih certifikatov. Vse podražitve, ki so trenutno na mizi, so posledica dodatnih zahtev naročnika, in ne dodatnih zahtev izvajalca zaradi podražitve materialov na trgu," še pojasnjuje.

Celotna investicija bo deloma financirana iz sredstev Ekosklada – za spodbude za nove naložbe v gradnjo skoraj ničenergijskih stavb splošnega družbenega pomena so bila pridobljena nepovratna sredstva v višini dobrih 280 tisoč evrov, z

ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo pa so po 23. členu zakona o financiranju občin za obdobje 2020–2021 prejeli skoraj 820 tisoč evrov. Občina se je prijavila še na razpis za sofinanciranje

Gradnja mora biti zaključena do konca leta, ko morajo zaradi koriščenja nepovratnih sredstev pridobiti tudi uporabno dovoljenje.

investicij v vrtcih in osnovnem šolstvu, ki ga je v februarju 2021 objavilo ministvo za izobraževanje, znanost in šport, vendar niso bili uspešni. Vsa preostala potrebna sredstva bodo tako zagotovljena iz občinskega proračuna.

Uporabno dovoljenje konec leta

Gradnja mora biti zaključena do konca leta, ko morajo zaradi koriščenja nepovratnih sredstev pridobiti tudi uporabno dovoljenje. Po pogodbenem roku bi morali dela zaključiti do konca avgusta letos, a jim to ne bo uspelo zaradi težav z vremenom in epidemije koronavirusa. "Predvsem si zelo želim, da bi dela potekala nekoliko hitreje, neprestano zamujajo isti podizvajalci, ki obljubijo, potem jih pa ni na gradbišču. Gradbeništvo je močno podhranjeno in nastala konjunktura in omejitve s koronavirusom (migracija delovne sile ob praznikih domov, nazaj in potem v karanteno) zadeve samo še poslabšujejo," priznava Strel, ki je prepričan, da jim bo gradnjo uspelo zaključiti po načrtih.

Izbirajo izvajalca za gradnjo mostu

Direkcija za infrastrukturo bo gradila nov glavni most čez Poljansko Soro v Gorenji vasi, načrtujejo še ureditev ceste Gorenja vas–Ljubljana.

Mateja Rant

Na izredno slabo stanje glavnega mostu čez Poljansko Soro v Gorenji vasi je župan Milan Čadež pristojnega ministra prvič opozoril že kot poslanec v letu 2010. "Sledil je pregled mostu in glede na stanje so se kmalu začeli vsi potrebni postopki v smeri novogradnje," je pojasnil župan in dodal, da bo nov most zgrajen na istem mestu, kot je zdaj, v času gradnje pa je predvidena postavitev začasnega mostu.

Kot so sporočili iz direkcije za infrastrukturo, ta čas poteka javno naročilo za izbor izvajalca za gradnjo nadomestnega mostu v Gorenji vasi. "Če na odločitev o izboru ponudnika ne bo pritožbe, bo pogodba med naročnikom in izbranim ponudnikom podpisana predvidoma v prvi polovici junija," so pojasnili in dodali, da je po podpisu pogodbe izvajalec dolžan dela dokončati v skladu s terminskim planom izvajanja del najkasneje v roku tristo koledarskih dni od uvedbe v delo. V času gradnje bodo zagotovili začasni obvoz, in sicer bo promet potekal izmenično enosmerno po vzporednem začasnem mostu.

Na direkciji za infrastrukturo pa so objavili tudi javno naročilo za izbor izvajalca gradbenih del za ureditev ceste Gorenja

Dotrajani most čez Poljansko Soro bodo nadomestili z novim. FOTO: JURE FERLAN

vas–Ljubljana, in sicer ta čas poteka pregled prispelih ponudb. "V sklopu gradbenih del je predvidena dograditev pločnika in ureditev cestne razsvetljave znotraj naselij Lučine in Dolge Njive. Zunaj naselja, do naselja Suhi Dol, pa je predvidena razširitev zavijalnih radijev, kar bo pripomoglo k izboljšanju vozne dinamike in večji preglednosti odseka."

Obenem bodo uredili odvodnjavanje ter postavili novo prometno signalizacijo in opremo. Podpisali so že tudi sporazum o sofinanciranju z Občino Gorenja vas - Poljane. "Ureditev prometa v času gradnje bo določena z elaboratom prometne ureditve, na podlagi katerega bo izdano dovoljenje za zaporo," so še pojasnili na direkciji.

Teden v znamenju podjetništva

Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka in Razvojna agencija Sora bosta ob finančni podpori vseh štirih občin na Škofjeloškem od 17. do 21. maja ponovno pripravili bogat program dogodkov, ki se bodo zvrstili v okviru Tedna obrti in podjetništva na Loškem.

Mateja Rant

Teden obrti in podjetništva na Loškem je pomemben dogodek tako za obrtnike in podjetnike kot tudi njihove stranke ter za perspektivne mlade, ki se šele vključujejo v svet podjetništva," poudarjajo organizatorji. V okviru Tedna obrti in podjetništva na Loškem bodo tako tudi letos obrtniki in podjetniki predstavili svojo dejavnost, njen razvoj in izzive, s katerimi se soočajo. Dijaki lokalnih poklicnih šol bodo znova razstavili izdelke, ki so jih pripravili ob koncu šolskega leta, med

katerimi bodo najboljše nagradili. "Tako se poveže zakladnica izkušenj obrtnikov s perspektivno inovativnostjo dijakov," sta poudarila direktor Razvojne agencije Sora Gašper Kleč in predsednik OZ Škofja Loka Jože Misson. V tednu od 17. do 21. maja se bodo zvrstile številne brezplačne delavnice, okrogle mize, razstave in drugi dogodki. V ponedeljek, 17. maja, ob 18. uri bodo pripravili spletni dogodek o možnostih financiranja kulturnega in kreativnega sektorja, naslednji dan ob 9.45 pa bo na Srednji šoli za strojništvo Škofja Loka

delavnica, kako konjiček pretvoriti v posel. Zvečer bo v živo na Radiu Sora potekala še okrogla miza, na kateri bodo spregovorili o covidu-19 kot izzivu za podjetja na Škofjeloškem. V sredo, 19. maja, ob 18. uri bodo v Sokolskem domu odprli razstavo izdelkov dijakov Šolskega centra Škofja Loka, v četrtek prav tako ob 18. uri pa sledi še spletno predavanje o možnostih vlaganj v času ničelnih obrestnih mer. Teden obrti in podjetništva na Loškem bodo končali s spletnim stand-up nastopom Podjetniške fore in prigode v petek ob 20. uri.

Prispelo več kot sto petdeset vlog

V oba vrtca v občini s podružnicami bo z novim šolskim letom na novo sprejetih enaindevetdeset otrok, predvidoma konec letošnjega ali v začetku prihodnjega leta bodo prostorsko stisko rešili z odprtjem novega prizidka k Vrtcu Agata v Poljanah.

Damjana Peternelj

Za vpis v redni program Vrtca Zala je do roka prispelo 78 vlog, od tega 36 za sprejem v centralni vrtec, 29 za enoto na Dolenji Dobravi, deset za sprejem na Sovodnju, osem pa za sprejem v Lučinah. Od ene vloge so vlagatelji odstopili, ena vloga je bila podvojena z Vrtcem Agata, pet vlog pa je bilo vloženih za premestitev med enotami Vrtca Zala. Devetinšestdeset vlog je bilo oddanih za prvo starostno obdobje, 14 pa za drugo. Devetnajst otrok še ne izpolnjuje starostnega pogoja za vstop v vrtec, kar pomeni, da 1. septembra letos še ne bodo dopolnili starosti enajst mesecev. Prostih mest je v prihodnjem šolskem letu v Vrtcu Zala 47 (v centralni enoti 20, na Dobravi 16, na Sovodnju sedem, v Lučinah pa štiri, povsod je všteta še ena premestitev, torej štiri mesta). V prihodnjem šolskem letu bo tako v vrtcu pri šoli delovalo šest oddelkov, v Lučinah eden (kombiniran), na Sovodnju bosta delovala en kombiniran in en heterogen odderek drugega starostnega obdobja, na Dobravi pa bodo vzpostavljeni štirje oddelki. Šestim otrokom so odložili začetek šolanja in eno leto še ostajajo v vrtcu.

V Vrtcu Agata v Poljanah so prejeli 75 vlog za sprejem v redni program vrtca (dve vlogi sta bili podvojeni z Vrtcem Zala), od tega za centralni vrtec 63 vlog, za enoto v Javorjah pa 12 vlog. Med vsemi prispelimi vlogami jih je bilo sedem za premestitev med enotami. Šestdeset vlog je bilo oddanih za prvo starostno obdobje, 15 vlog za drugo starostno obdobje, 12 otrok pa še ne izpolnjuje starostnega pogoja za sprejem. Prostih mest je 44: v Poljanah 42, v Javorjah dve (in še šest za premestitev). V novem šolskem letu bo v centralnem vrtcu delovalo sedem oddelkov, enoti v Lovskem domu v Poljanah in Javorjah bosta imeli vsaka po enega in pol. Odložitev šolanja so odobrili za devet otrok.

Na čakalni listi Zale deset, za Agato pa šestnajst otrok

Ker je bilo v vrtce v občini vpisanih več otrok, kot je prostih mest glede na prostorske možnosti ob upoštevanju normativov in standardov za oblikovanje oddelkov predšolske vzgoje, je o sprejemu otrok odločala komisija za sprejem otrok. Ta je na podlagi podatkov, ki so navedeni v vlogi, in dokazil določila število točk po

posameznih kriterijih. Na podlagi točkovanja se je izdelal prednostni vrstni red za sprejem otrok po enotah. Ker je število otrok preseglo število prostih mest, je komisija pripravila čakalno listo otrok za sprejem v vrtec. Na njej je za Vrtec Zala z enotami deset otrok, ki izpolnjujejo pogoje za sprejem, in 19 otrok, ki 1. septembra še ne bodo stari enajst mesecev. Na čakalni listi za Vrtec Agata z enotami pa je 16 otrok, ki izpolnjujejo pogoje za sprejem, ter 12 otrok, ki 1. septembra še ne bodo dopolnili starosti enajst mesecev in tako ne dosega starostnega pogoja za sprejem. S 1. septembrom 2021 bodo v vrtce sprejeti vsi otroci (ki izpolnjujejo pogoje) iz naše občine, katerih starši so zaposleni. V predšolskem varstvu je sicer v letošnjem šolskem letu 430 otrok, od tega 245 v Vrtcu Zala in 185 v Vrtcu Agata.

Po besedah direktorice Občinske uprave Elizabete Rakovec bodo že konec letošnjega ali v začetku prihodnjega leta prostorsko stisko razbremenili s prostori novozgrajenega prizidka k Vrtcu Agata, kamor bodo prerazporedili otroke iz Lovskega doma ter skladno s čakalno listo sprejeli nove otroke.

Vsa doživetja zbrali na enem mestu

Mateja Rant

V Turizmu Škofja Loka pripravljajo poletni destinacijski časopis Zdaj je čas za škofjeloške slike, s katerim bodo obiskovalcem predstavili škofjeloško območje. Izšel bo v začetku junija in bo obiskovalcem v poletnih mesecih predstavljal pomemben kažipot, kako najbolje "raziskati, občutiti in užiti" ta prekrasni delček Slovenije na pragu Julijskih Alp, poudarjajo v Turizmu Škofja Loka.

Razdelili ga bodo med vse ponudnike turističnih nastanitev, gostinske ponudnike in informacijske točke na Škofjeloškem, tako da bodo ponudniki lahko s tem seznanili svoje goste. Med drugim bo vključeval tudi nabor najpomembnejših dogodkov, s katerimi bodo, upajo, obiskovalce razveseljevali julija, avgusta in septembra. Na ta način si želijo pridobiti goste, ki bodo ostali dlje časa, saj bodo s pestrim naborom doživetij pokazali, da niso zgolj enodnevna izletniška destinacija. Destinacijski

Obiskovalci bodo v destinacijskem časopisu našli namige, kako najbolje "raziskati, občutiti in užiti" Škofjeloško. FOTO: JURE FERLAN

časopis bo izšel v slovenskem in angleškem jeziku, v njem pa bodo zbrali vsa doživetja na Škofjeloškem in jih usmerili tudi na spletno stran Turizma Škofja Loka, kjer bodo junija aktivirali rezervacijski sistem za doživetja, je razložila Andreja Križnar.

Predstavljamo »prostoferje«

V naši občini storitev prostovoljnih prevozov za starejše v sklopu projekta Prostofer opravlja šest voznikov prostovoljcev. V tej številki predstavljamo Nino Lokar in Drago Trčka.

Damjana Peternelj

Drago Trček je za storitev izvedel na Radiu Sora, takoj poklical in se prijavil. "To vrsto prevozov poznam že dlje časa, saj jih izvaja tudi moj svak v Slovenj Gradcu in sva se o njih večkrat pogovarjala. Ker sem upokojen in imam nekaj prostega časa, sem se tudi sam odločil, da pomagam in naredim nekaj dobrega za ljudi v svojem kraju." V tem času je opravljal prevoze starejših enkrat do dvakrat na mesec: "To so bili bolniki z resnimi boleznimi, ki sem jih peljal v bolnišnice na Jesenice, Golnik, Ljubljano in zdravstveni dom v Škofjo Loko." Opaža, da so uporabniki s storitvijo izredno zadovoljni, saj jim na ta način ni treba obremenjevati sorodnikov, ki jih nekateri sploh nimajo več. "Vedno je dobro, če nekomu lahko pomagam, veliko pa mi tudi pomeni zadovoljstvo in hvaležnost uporabnikov. Dokler bom lahko, bom to delo še naprej z veseljem opravljal."

Tudi Nina Lokar je za storitev Prostofer izvedela iz medijev in od bivšega sodelavca iz Žirov, kjer so izvajanje storitve začeli prej. "Ko sem v Podblegaških novicah prebrala, da občina zbira prijave za t. i. prostoferje, sem se takoj odzvala.

Dva od šestih prostovoljnih šoferjev v naši občini, Nina Lokar in Drago Trček, ob vozilu za brezplačne prevoze

Bila sem brezposelna in mnenja, da zdaj lahko nekaj vrnem lokalni skupnosti. Opravila sem deset prevozov ene osebe, ki je že po prvem prevozu vprašala, ali lahko vedno izrazi željo, da jo peljem na terapijo v Ljubljano. So me pa ljudje tudi nejeverno spraševali, ali je storitev res popolnoma brezplačna. Ponosno sem jim odgovorila, da je, tudi v teh kapitalističnih

časih, če le znaš uporabljati moderno tehnologijo." Dodaja še, da je bil uporabnik zelo zadovoljen in se z njim še zdaj občasno slišita po telefonu. "Dokler bom lahko, bom pomagala ljudem po svojih

Na občini ugotavljajo, da je Prostofer, projekt prevozov na klic za starejše, kljub epidemiji lepo zaživel.

močeh. Nikoli ne veš, kdaj boš pomoč potreboval sam. Dobro se z dobrim vrača," je prepričana Nina Lokar.

Na občini ugotavljajo, da je Prostofer, projekt prevozov na klic za starejše, kljub epidemiji lepo zaživel. V pol leta so opravili petdeset prostovoljnih prevozov. Vabijo še druge, ki bi se v projekt želeli vključiti kot prostovoljni šoferji, da pokličejo na telefonsko številko 04 518 11 12 ali pošljejo sporočilo po e-pošti jana.oblak@obcina.gvp.si, saj so "vozniki prostovoljci ključni, da se ti prevozi starostnikov lahko izvajajo". Občani, ki potrebujejo prevoz, pa lahko pokličejo na brezplačno telefonsko številko 080 10 10, kjer bodo zabeležili njihove podatke ter lokacijo zelenega prevoza. Klicni center je na voljo za rezervacije prevozov vsak delavnik med 8. in 18. uro, rezervacijo prevoza pa je treba najaviti vsaj tri dni pred želenim prevozom.

Občina
Gorenja vas -
Poljane

Občina Gorenja vas - Poljane | Poljanska cesta 87 | 4224 Gorenja vas
telefon: (04) 51 83 100 | info@obcina-gvp.si

Občina Gorenja vas – Poljane obvešča o objavi

JAVNEGA RAZPISA

**O DODELJEVANJU NEPOVRATNIH FINANČNIH SREDSTEV
ZA IZGRADNJO MALIH KOMUNALNIH ČISTILNIH NAPRAV
V OBČINI GORENJA VAS - POLJANE ZA LETO 2021**

Na razpis se lahko prijavijo fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje iz 4. člena Pravilnika o dodeljevanju nepovratnih finančnih sredstev za izgradnjo malih komunalnih čistilnih naprav v občini Gorenja vas – Poljane (Uradni list RS, št. 121/03, 23/11, 22/13 in 43/18). Več v razpisni dokumentaciji.

Celotno besedilo javnega razpisa in razpisna dokumentacija sta objavljena na spletni strani www.obcina-gvp.si, pod rubriko Razpisi in objave. Rok za prijavo na javni razpis se zaključuje 18. junija 2021 ob 12. uri.

Informacije v zvezi z javnim razpisom dobite pri Kristini Knific, tel. 04/51-83-122 ali e-pošta: kristina.knific@obcina-gvp.si.

Zaradi epidemije okrnjene, a uspešne

Po krajevnih skupnostih so tudi letos potekale očiščevalne akcije. Udeleženci opažajo, da se je predvsem povečala količina smeti ob cestah, ki jih nekateri odvržejo kar iz avtomobila.

Damjana Peternelj

Na Hotavljah čistilne akcije, ki jo je običajno organiziral vaški odbor s krajevni-ma društvoma, že dve leti ni bilo. Aktivni prijatelji Slajke, tudi člani Športnega društva Marmor Hotavlj, ki skozi vse leto zbirajo podpise v koči, so se tako že 27. marca ob upoštevanju vseh protiko-rskih ukrepov razdelili v dve skupini in pohodne poti očistili vej in grmičevja, po markirani poti po dolini pa uredili tudi stopnice. Vmes so se razveselili obiska predsednika društva Nika Stržinarja, ki jim je pripeljal okrepčilo, po koncu akcije pa je za topel obrok poskrbela občina z županom Milanom Čadežem, za kar se jima zahvaljujejo.

Enajst članov društva, ki je sodelovalo v akciji, je za svoje delo že prejelo pohvale, saj so postorjeno opazili drugo pohodniki na Slajko, ki se tudi letos pridno vzpe-njajo na domači "kucelj" nad Hotavljami. Organizatorji ocenjujejo, da bo letošnja sezona rekordna, saj računajo, da jo bodo končali z osem do deset tisoč vpisi. "Ko smo čistili, smo opazili, da imamo poho-dniki izjemen odnos do narave, saj ob po-teh ni bilo zavrženih smeti, običajno vse prinesemo nazaj in odložimo v domače

zabojnike. Veliko več smeti smo pobrali ob asfaltni cesti s Hotavelj do Slajke, kjer pa je bilo izjemno veliko odvrženih ploče-vink," je povedal Tone Mravlja.

Na Sovodnju čistilo vsako društvo posebej

Na Sovodnju zaradi omejitev ob epidemiji niso čistila vsa društva naenkrat. Člani Lovske družine Sovodenj so s tremi člani pobrali odpadke ob Podjelovščici in ob regionalni cesti od začetka občinske meje do središča Sovodnja, PGD Sovo-denj je z osmimi člani in še petimi ostali-mi krajani poskrbel za očiščevalno akcijo na zasebnem objektu v Stari Oselici. Pla-ninsko društvo Sovodenj se je odločilo za pobiranje odpadkov po markiranih poteh, člani kulturnega in turističnega društva pa bodo odpadke pobirali med letom po dogovoru s predsednikom KS Sovodenj.

Upajo na zaključek, kot se spodobi

Konec aprila so čistilno akcijo izvedli tudi v vaseh Robidnica, Laze, Leskovica, Krnice pri Novakih, Studor in Debeni. Akcije se je udeležilo okrog sedemdeset krajanov, ki so se razdelili na več delo-višč, na katerih je bilo poskrbljeno za vse ukrepe po navodilih NIJZ. "Večinoma

smo opravili le redna vzdrževalna dela, obsekali drevje, pometli cestišče, nasuli bankine ..." je povedal Klemen Mezeg iz Debeni. Krajani so se za izvajanje del organizirali sami, finančno pa jim je na pomoč priskočila KS Gorenja vas. "Je pa v sedanjih časih taka stvar zelo dobrodo-šla, ker nam manjka druženja in veselja, kot smo ga poznali prej. Upajmo, da pa naslednje leto spet lahko izpeljemo čistil-no akcijo z zaključkom, kot se spodobi," je še povedal Mezeg.

Udeleženci čistilnih akcij opažajo, da se je predvsem povečala količina smeti ob cestah, ki jih nekateri odvržejo kar iz avtomobila.

V KS Gorenja vas so čistilne akcije orga-nizirali tudi na Dolenji Dobravi, Gorenji Dobravi, v Bačnah in Todražu, kjer je za urejanje in čiščenje okolice 10. aprila po-skrbelo 35 domačinov, na Hlavčih Njivah je teden kasneje čistilo okrog 15 domači-nov, v Volaki pa se je s tem namenom 8. maja zbralo dvajset krajanov. Za malico je poskrbela KS Gorenja vas skupaj z občino.

Smeti iz avtomobila v naravo

Petnajstega maja so člani Društva podeželja Kladje v sodelovanju z vaškim odborom Kladje in KS Trebija v Kladjah organizirali čistilno akcijo, ki se je udeležilo štirideset udeležencev. "Očistili smo cesto Fužine-Kladje. Nekaj zama-šenih cestnih propustov smo označili, da nam bodo pri čiščenju na pomoč priskočili člani PGD Trebija. Mladina je z vrečami pobirala smeti okrog ceste in po pohodni poti. Žal opažamo, da nekateri smeti odvržejo kar iz avtomobila. Tudi na pohodni poti so se našle pločevinke in plastična embalaža. Novih večjih divjih odlagališč pa nismo opazili. Zahvalju-jemo se občini za prispevek za malico, ki so nam jo skuhal v Gostilni Lipan. Odločili smo se, da naslednje leto akcijo ponovimo," je povedala Beti Miklavčič. V KS Poljane organizirane čistilne akcije niso pripravili, se pa z vaškimi odbori dogovarjajo za ureditev bankin ob cestah ter čiščenje muld in propustov.

Čiščenje cestišča, muld in propustov v Debenih FOTO: GAŠPER ČADEŽ

Mišja mrzlica letos v porastu

Hemoragična mrzlica z renalnim sindromom (mišja mrzlica) je akutna nalezljiva bolezen, ki jo povzročajo hantavirusi, prenašajo pa miši in drugi glodavci. Letos je obolelo že več kot devetdeset ljudi.

Damjana Peternelj

Vsaki nekaj let se obolenje pojavlja znatno pogosteje, kar je navadno povezano s povečanim številom glodavcev, ki bolezen prenašajo. Ti se po navadi namnožijo zaradi okoljskih dejavnikov: obilja hrane, kot je bukov žir, zunanjih temperatur ... Nazadnje smo mišje leto imeli leta 2019, ko je bila tudi obolevnost pri ljudeh precej visoka, na NIJZ so zabeležili kar 252 primerov, pred tem izstopa leto 2012 s 185 primeri.

V Sloveniji bolezen povzročata predvsem virusa puumala in dobrava. Čas od okužbe do nastanka znakov bolezni je običajno dva do štiri tedne, lahko pa od nekaj dni do dveh mesecev. Ljudje smo naključni gostitelji virusa. Bolezen se z glodavca na človeka prenese z vdihavanjem virusov, ki se nahajajo v delcih izločkov (seč, iztrebki, slina) glodavcev. S temi iztrebki se okužijo hrana, voda in okolje. Bolezen se običajno pojavlja v pomladansko-poletnih in jesenskih mesecih, pogosto je povezana z opravili na vrtu, polju, dejavnostmi v naravi – taborjenjem, kopanjem, zlasti na divjih kopališčih, rekreacijo oziroma čiščenjem mest, kjer so vidni sledovi ali iztrebki glodavcev. Bolezen se pogosto pojavlja na podeželju, pa tudi v mestih, kjer glodavci z iztrebki onesnažijo predmete in hrano v kletih, skladiščih.

Potek bolezni v več fazah

V prvi fazi, ki traja nekaj dni, je prisotna predvsem visoka vročina, mrzlica, močan glavobol, močne bolečine v ledvenem predelu in trebuhu. Pojavijo se bolečine pri gibanju očesnih zrkel, očesne veznice so močno pordele, bolnik je v obraz rdeč, kot bi bil opečen po sončenju. Pri lažji obliki se v tej fazi obolenje tudi konča in pride do ozdravljenja brez posledic. V

Do 6. maja so na NIJZ prejeli že 92 prijav primera mišje mrzlice, obolelo je 26 žensk in 66 moških. Prednjači osrednjeslovenska regija z dvajsetimi primeri, devet primerov so zabeležili na Gorenjskem, od tega tri v naši občini. K previdnosti pozivajo predvsem ob opraviilih, kjer bi lahko prišli v stik z mišjimi iztrebki. Tudi družba Slovenski državni gozdovi (zbolelo je nekaj gozdnih delavcev) in Planinska zveza Slovenije opozarjata na previdnost pri delu in bivanju ter rekreaciji v naravi.

Mišjo mrzlico prenašajo glodavci, predvsem miši, podgane in voluharji (na fotografiji). FOTO JURE FERLAN

težkih primerih bolezni po nekaj dnevih visoke vročine nastopi hipotenzivna faza, ko pride do nenadnega padca krvnega tlaka. Bolnik postane nemiren, pojavijo se motnje zavesti, krči, krvavitve v koži in sluznicah. Temu obdobju sledi obdobje, kjer prevladujejo znaki odpovedi ledvic – skromno izločanje urina, prisotnost beljakovin in krvi v urinu. V tem obdobju je tudi velika nagnjenost h krvavitvam. To obdobje traja nekaj dni, lahko pa v tej fazi bolnik tudi umre. Smrtnost bolezni je od do petnajst odstotkov. Pojav povečanega izločanja seča (poliurija) oznanja obdobje ozdravljenja. To obdobje lahko

traja več tednov ali mesecev in se konča s popolnim ozdravljenjem. Pri bolnikih, ki so preboleli mišjo mrzlico, se razvije dosmrtna zaščitna imunost. Bolezen se s človeka na človeka ne prenaša. Zdravljenje je simptomatsko. V povprečju so bolniki v bolnišnici deset dni, okrevanje pa se lahko zavleče precej dlje. Cepivo proti tej bolezni še ni na voljo.

Preprečevanje okužb

Splošni ukrepi so usmerjeni k uničevanju podgan, miši in drugih glodavcev. Pomembna je predvsem splošna in osebna higiena ter higiena okolja in prostorov. Zelo pomembno je umivanje rok, po vsakem opraviilu, pri katerem pridemo v stik z zemljo ali prahom predvsem v naravi. "V domačem okolju pa poskrbimo, da glodavcem preprečimo dostop v hišo. Poskrbimo za varno odstranjevanje odpadkov hrane, živila in pijačo hranimo v zaprtih posodah, da preprečimo morebitne okužbe. Izvajamo redno deratizacijo," svetujejo na NIJZ, kjer poudarjajo še, da

moramo biti posebno previdni pri čiščenju notranjih prostorov, npr. kleti, kjer smo opažali sledi glodavcev. Pri čiščenju dalj časa zaprtih prostorov moramo upoštevati naslednje: pred začetkom čiščenja temeljito prezračimo prostor tako, da na stežaj odpremo vsa okna in vrata za najmanj 30 minut. V času prezračevanja nismo v prostoru. Med tem pripravimo raztopino klornega razkužila, kjer eno enoto razkužila (npr. Varikine) zmešamo z devetimi enotami vode. Če uporabimo že pripravljeno razkužilo, upoštevamo navodila proizvajalca. Površine, kjer so iztrebki ali mrtve miši, razkužimo s pomočjo razpršila, v katerem je pripravljeno razkužilo. Lahko uporabimo pršilke porabljenih čistilnih sredstev. Minimalni

Primeri mišje mrzlice po letih (Vir: spletni portal NIJZ)

2010	17
2011	15
2012	185
2013	6
2014	25
2015	8
2016	12
2017	76
2018	12
2019	252

čas delovanja razkužila je pet minut. Pri delu si zaščitimo roke z rokavicami iz lateksa. Razkužene iztrebke ali mrtve glodavce poberejo s papirnato brisačo in jih odstranimo v vrečko in odvržemo med komunalne odpadke. Po odstranitvi poginulih glodavcev in iztrebkov razkužimo še ostale površine in predmete, ki so lahko onesnaženi z iztrebki in so zato kužni. Po razkuževanju je treba prostor in površine še mokro očistiti. Pri tem pazimo, da ne pride do dvigovanja prahu, v katerem so iztrebki glodavcev in njihovih ostankov. Po končanem razkuževanju in čiščenju odstranimo uporabljene rokavice v vrečko za smeti med splošne komunalne odpadke ter si roke temeljito umijemo z vodo in milom.

Projekt Aktivno proti invazivkam

Aktivno proti japonskemu dresniku – hitro ukrepanje ob novem žarišču, poplujene ali pokošene rastline posušimo in zažgemo.

Na Ljudski univerzi Škofja Loka od septembra 2020 pa do marca 2022 poteka projekt **Aktivno proti invazivkam**. Številna predavanja, informiranja in ozaveščanja v zimskih in pomladnih mesecih, objavo t. i. jumbo plakata in informativnih zgibank, razposlanih po gospodinjstvih na Škofjeloškem, želimo dopolniti s konkretnimi akcijami zatiranja in odstranjevanja v poletnih mesecih. Partner v projektu sta še **KGZS, Kmetijski gozdarski zavod Kranj in Ribiška družina Visoko**. Člani RD Visoko bodo sodelovali pri akcijah čiščenja in odstranjevanja invazivk. K sodelovanju vabimo prav vse občane, pa ne samo na organiziranih akcijah, ampak vedno, ko opazimo invazivno tujerodno vrsto, ukrepamo ter s čiščenjem in odstranjevanjem skrbimo za ohranjanje avtohtone podobe krajine. Osem najpogostejših invazivnih vrst smo predstavili v zgibanki o projektu, ki smo jo pred dobrim mesecem razposlali po vseh gospodinjstvih štirih občin. Japonski dresnik, ki je ena izmed njih, predstavljamo v nadaljevanju. Japonski dresnik požene med prvimi in je med najpogostejšimi invazivkami tudi v občini Gorenja vas - Poljane. Rastlina, ki je dobro ukoreninjena, je v tem času že dosegla dva metra in več višine, zraste pa do tri metre. Ima kolenčasto votlo steblo, listi so jajčasti, dolgi od 5 do 15 cm in široki 10 cm. Cvetovi so belkaste do zelenkaste barve, združeni v

pokončna latasta socvetja, ki vzcvetijo konec julija in avgusta. Dresnik zelo spreminja podobo krajine, slabša erozijsko odpornost rečnih bregov, škoduje zgradbam, cestam in komunalnim vodom.

Rastlina ima zelo močan koreninski sistem in jo je zelo težko odstraniti, ko se dobro ukorenini. Zato je pomembno, da ukrepamo pravočasno in pravilno. Rastline na novih rastiščih in manjše sestoje populimo ali izkoplje. Večje sestoje je mogoče odstraniti le z velikimi posegi (izkop 3 m ali celo več), s pogosto košnjo pa dosežemo vsaj to, da so rastline vse nižje in šibkejšje, s tem pa dobijo možnost tudi druge rastline, da se ukoreninijo.

Pri odstranjevanju je zelo pomembno, da tudi najmanjše dele rastlin skrbno pograbimo, posušimo in zažgemo. Rastlina ima namreč sposobnost, da se že zelo majhen delček ukorenini in požene nova rastlina. Boj z dresnikom smo najbrž že izgubili, dosežemo lahko vsaj to, da ga omejimo oz. preprečimo nastajanje novih žarišč.

Za več informacij vas vabimo na spletno stran Ljudske univerze Škofja Loka: **www.lu-skofjaloka.si**, kjer pod zavihkom Projekti lahko najdete več informacij o aktivnostih projekta Aktivno proti invazivkam. Tam najdete tudi povezavo do kratkega filma o invazivnih tujerodnih rastlinah, ki je bil posnet na območju Poljanske in Selške doline.

Gost sestoj dresnika preprečuje dostop do vode.

Dresnik redno pulimo ali kosimo, posušimo in zažgemo.

Operacijo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja RS 2014–2020. Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja RS za programsko obdobje 2014–2020, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Za vsebino je odgovorna Ljudska univerza Škofja Loka.

Info točka odpira vrata

Info točka bo svoja vrata ponovno odprla v soboto, 22. maja, in bo odprta vsako soboto in nedeljo med 9. in 13. uro. Obiskovalcem bodo na voljo zemljevidi, promocijska gradiva Poljanske doline ter bližnje in daljne okolice. Na vaša vprašanja bo z veseljem odgovoril tudi informator. Poleg tega bo možno kupiti izdelke lokalnih rokodelcev ter rezervirati ali si izposoditi štiri odrasla električna kolesa. Vsako prvo soboto v mesecu se bo pred info točko predstavil lokalni pridelovalec izdelkov, vsako četrto pa ponudnik aktivnosti, ki je na voljo v Gorenji vasi - Poljanah.

FOTO: MATIC RITONJA

*Ob izgubi najdražjih
ali ureditvi groba se obrnite
na pogrebno službo*

AKRIS d.o.o.

**Za vas tudi v občini
Gorenja vas-Poljane**

**Dežurna številka za celo Gorenjsko
041 756 173**

Akris d.o.o., Mišače 1, 4246 Kamna Gorica

Operativna enota v novih prostorih

V Prostovoljnem gasilskem društvu (PGD) Gorenja vas so bogatejši za nov gasilski dom, ki stoji ob glavni cesti iz Gorenje vasi proti Lučinam in so vanj že preselili operativno enoto.

Mateja Rant

Z gasilskimi vozili PGD Gorenja vas se po novem na intervencije odpravljajo z nove lokacije, saj so v novozgrajeni gasilski dom že preselili operativno enoto. A pri projektu jih po besedah predsednika društva Boštjana Reberška čaka še nekaj dela, saj so za sedaj uredili le prostore za delovanje operativne enote, preostali deli objekta pa so še v gradnji. Ob selitvi na novo lokacijo so pred časom pripravili le interno slovesnost, saj jim razmere v zvezi z epidemijo covid-19 ne omogočajo izvedbe večjega slavlja.

V garažnih prostorih, kjer so nameščena vozila in oprema, imajo po novem na voljo več kot dvesto kvadratnih metrov površin, ob tem pa so uredili še komandno sobo, sanitarije in skladišče za opremo. "Na nekdanji lokaciji so vsi naši prostori merili 120 kvadratnih metrov, zdaj pa samo ena etaža meri 220 kvadratnih metrov." V prvem nadstropju bodo v prihodnje uredili še dvorano, pisarno in večnamenski prostor, namena podstrešnega prostora pa še niso določili, je pojasnil Reberšek. Doslej so v gradnjo novega gasilskega doma vložili že okrog šeststo tisoč evrov, za dokončanje pa bodo po njegovi oceni potrebovali še najmanj sedemdeset do sto tisoč evrov. "Tretjino sedanje naložbe nam je krila občina, še tretjino potrebnih sredstev smo zbrali sami, za preostanek sredstev pa smo najeli posojilo, ki ga bomo odplačevali prihodnjih deset let." Zato so zelo hvaležni domačim podjetjem, ki so jim pomagala pri gradnji, pa tudi občanom, saj brez njihove finančne pomoči naložbe ne bi zmogli, je še poudaril Reberšek. Upa, da bodo uradno odprtje lahko pripravili oktobra, ko bodo praznovali obletnico odprtja prvega gasilskega doma v Gorenji vasi.

V novi gasilski dom se je že preselila operativna enota.

FOTO: VITO DEBELJAK

Odprtje sezone kolesarskega kroga

Drugo soboto v maju je potekalo tradicionalno odprtje Kolesarskega kroga Občine Gorenja vas - Poljane, vendar letos zaradi epidemije covid-19 brez prireditve na Trgu Ivana Regna v Gorenji vasi.

Jure Ferlan

Kolesarsko društvo Belaunce, ki upravlja kolesarski krog že od leta 2018, je povabilo kolesarje, naj se individualno in ob upoštevanju protikoronskih ukrepov s kolesarjenjem po trasi kolesarskega kroga udeležijo odprtja nove sezone. Petnajstega maja je sledilo žrebanje za nagrade kolesarskega kroga za leti 2019 in 2020 pri planinski koči na Ermanovcu. Žrebanje, v katero so se uvrstili tisti, ki so v preteklih dveh letih prekosarili celoten krog in na kontrolnem kartončku zbrali žige vseh kontrolnih točk, je izvedla tričlanska komisija pod vodstvom predsednika KD Belaunce Marka Pustavrh. Letne nagrade, ki jih omogoča Občina Gorenja vas - Poljane, so boni v vrednosti

tristo, dvesto in sto evrov, ki jih je mogoče unovčiti v kolesarski trgovini Grašča v Križah pri Trziču. Omenjena trgovina je prispevala še nekaj uporabnih sponzorskih nagrad - kolesarske čelade. Za leto 2019 je prvo nagrado dobila Ivanka Oblak, drugo Olga Koračin in tretjo Milan Jelovčan, za leto 2020 pa prvo nagrado Anja Stanonik, drugo Bojan Hren in tretjo Marija Kos. Kot je povedal Pustavrh, člani KD Belaunce vsako leto v pomladanskem času pred začetkom kolesarske sezone izvedejo prostovoljno delovno akcijo, v okviru katere opravijo vzdrževalna dela na občinskem krogu. Tako na novo prebarvajo oznake ter pregledajo žige in obrabljene ali uničene nadomestijo z novimi. V društvu upajo, da se bo do jeseni koronavirusna situacija izboljšala ter se bodo

Na Trgu Ivana Regna je izhodiščna kontrolna točka z žigom.

protikoronski ukrepi sprostili do te mere, da bo možno izpeljati dogodek kolesarjenja po celem krogu v enem "zamahu", kot pravi kolesarski žargon. Še vedno pa lahko kolesarjenje opravi vsak sam. Kontrolne kartončke za kolesarski krog ter zemljevide kroga je možno dobiti v kavarni Ajda v Gorenji vasi.

V Poljanah so ocenjevali salame

Društvo ljubiteljev salam Poljanske doline je v torek, 27. aprila, ko je bil dela prost dan, organiziralo ocenjevanje domačih salam. Potekalo je v prostorih gostilne Na Vidmu v Poljanah.

Jure Ferlan

Kot je povedal predsednik društva Tomaž Žežko, so ocenjevanje pripravili zato, da bo letos potekalo vsaj to, saj usoda letošnje Salamijade s prireditvijo na Visokem, ki bi bila že sedma po vrsti, zaradi epidemioloških razmer še ni povsem znana. V društvu sicer upajo, da jo bo letos možno izpeljati, čeprav nekoliko kasneje kot je to običajno.

Ocenjevanje salam je bilo sicer izvedeno v okviru dogodkov Salamijade Visoko 2021. Petnajst vzorcev salam je ocenjevalo šest sodnikov, ki so sestavljali strokovno komisijo. Čeprav so imeli manj vzorcev kot predhodna leta, je pojasnil Žežko, so

bile te kakovostnejše, saj so prve tri dosegle najvišje število doseženih točk do zdaj. Najboljše salame so bile poslone na ponovno ocenitev za finale slovenskih salamijad v organizaciji Zveze društev salamarjev Slovenije. Finale naj bi potekalo 19. junija letos v Ljubljani v sklopu prireditve Kulinarika Slovenije. Med najboljših pet so se s svojimi salamami uvrstili: na prvo mesto Jure Žežko iz Hotovlje s skupno oceno 52, na drugo Marjeta Jesenko iz Bačen s skupno oceno 52,3, na tretje Žiga Gantar iz Žirovskega Vrha svetega Urbana s skupno oceno 49,4, na četrto Aleš Dolenec iz Hotovlje s skupno oceno 48,2 in na peto mesto Matjaž Drmota s Sela pri Žireh s skupno oceno 45,8.

FOTO: KATJA JEMEC

Podaljšan rok za zbiranje žigov

Z namenom spodbujanja otrok in njihovih družin h gibanju in raziskovanju domače občine je bila v začetku letošnjega leta vzpostavljena otroška občinska pohodna pot. Celotna pohodna pot obsega 17 kontrolnih točk, učenci pa morajo za opravljen otroški pohodni krog zbrati deset različnih žigov z desetih poljubnih kontrolnih točk. V želji, da čim več osnovnošolcev pohodno pot opravi, je rok za zbiranje žigov podaljšan do konca poletnih počitnic (31. avgust). Vsi, ki bodo pot opravili, pa lahko nagrado od junija do konca septembra prevzamejo na Info točki v Gorenji vasi. Informacije: T: 031 720 573 ali E: zavod@poljanskadiolina.com.

i

Poljansko mreženje

Janez Šubic in Ivan Tavčar sta začela šolanje v Poljanah: v letu 1859 je med šolskimi nagrajenci izstopal Janez, naslednje leto, po Janezovem odhodu v Ljubljano, pa Ivan.

Goran Šušnjar

Ko je leta 1860 v Ljubljano prišel še Ivan, sta oba stanovala pri isti gospodinjici v Strelški ulici. Po zaključeni normalki sta nadaljevala šolanje na gimnaziji, ki jo je Janez zaradi zdravstvenih težav prekinil in se vrnil domov, da je pri očetu Štefanu nadaljeval usposabljanje za podobarja. Zapisov, da sta Janez in Ivan bila prijatelja, je več, čeprav Marja Boršnikova omenja resen pripetljaj, povezan s Tavčarjevo novelo Ivan Slavelj (1876), v kateri je Tavčar Janezovega očeta Štefana predstavil kot "zanemarjenega pijančka ... omejenega župnikovega podrepnika". In naprej: "Vemo pa samo to, da je Janez avtorjevo upodobitev njegovega očeta v karikaturi Lavrencija Žolne Tavčarju zameril, da pa sta se kmalu pobotala in postala dobra prijatelja." /.../ "Tavčar sam je skušal to karikaturo popraviti s tem, da se v Cvetju v jeseni Štefana Šubica spominja z vso pieteto." Dokazilo o tem, da sta leta 1878 že pobotana, je poročilo o njuni udeležbi na poroki zakoncev Borovičar. "Vsa sta se živela v tedanje kmečke ženitovanske šege in sta od pričetka do kraja mnogo pripomogla k najboljšem razpoloženju. Kot prava svata sta bila dekorirana s svatovskim 'pušeljcem' velikim, kot človeška dlan."

Štejemo si v dolžnost, da seznanimo bralce natanje z estetično osebo bobovške vasi, katera je imela mnogo veljave v okolici. Če je bilo treba ozeleniti vrata ali obnoviti svetega Florijana na zidu ali kam drugam nametati barvnih moči, povsod so klicali našega umetnika Lavrencija Žolno. ... Pričel je z znamenji, z golidami svetega Florijana, in končal je z oltarskimi podobami. Ivan Tavčar: Ivan Slavelj (odlomek)

Janez in Jurij Šubic

/.../ "Nu, navzlic temu, da Janez Šubic na opisanem ženitovanju ni preveč plesal, je bil vendar sijajno razpoložen, a v enaki meri, če ne še bolj, tudi dr. Tavčar." Nekaj let pozneje pa je možno spet zaznati hlad v njunem odnosu; Janez v pismu Juriju oktobra 1887 piše: "Ali Tavčarjeva zadeva še ni vravnana, rad bi zvedel kako bode izpadlo. Škoda zanj. Zaradi portreta si me napačno razumel, jaz sem se jezil le nad Tavčarjem, znabiti vendar le nisem taka mevža, kakor on misli. Ti mu le naredi portret ako ga naroči, jaz sam bi ga mu za nobene denarje ne delal več." Družina podobarja Štefana Šubica je bila med sabo precej povezana in pisma so potovala ne samo med Poljanami in kraji, v katerih sta prebivala Janez in Jurij, ampak je korespondenca tekla tudi med njima. Po značaju sta bila precej različna in je Jurij svojemu bratrancu Ivanu Šubicu pisal dosti bolj sproščeno kot bratu Janezu. Ko se je Janez leta 1877 iz Rima preselil na Dunaj, stanujeta skupaj, vendar je Jurij takrat pogosto na poti. Sicer si brata pomagata in prevzemata del drugega, ko drugi ni možen izpeljati dogovorjenega naročila npr. pri ilustracijah Stritarjeve Raje zaradi Jurijevega odhoda k vojakom ali pri izdelavi del za cerkve v domovini. Oba tudi skrbita za mlajše brate. Ko se Janez preseli v Kaiserslautern, ga Jurij tam nekajkrat obišče, Janezu pa ne uspe obisk Jurija v Parizu, ki si ga je močno želel. Leta 1885 sta oba bila povabljeni s strani kranjskega deželnega odbora, da prevzameta dekoracijo nove muzejske stavbe v Ljubljani. Ta poziv je pomenil prvo priznanje njunega umetniškega dela, ki ni bilo vezano na cerkvena naročila. Delo na stropnih alegorijah za stopnišče ljubljanskega muzeja sta dokončala leta 1886.

V času bivanja v Ljubljani je Jurij Šubic ob delu za muzej naslikal tudi Tavčarjev portret. O delu na portretu je očitno pisal tudi bratu Janezu, ki mu v odgovoru piše: "... Zelo me veseli da je dr. Tavčar tako prijazen s teboj, izroči mu moj prijateljski pozdrav." Jurij je Ivana Tavčarja, Kosmovega Janeza iz Poljan, srečal že na začetku svojega šolanja na Dunaju. Tavčar je bil aktiven v vodstvu akademskega društva Slovenija na Dunaju. Jurij ga tako omenja v pismih domačim in bratrancu Ivanu: "Z kosmum Janezam sem bil enkrat skupaj in sem ga slišal ko je govoril na neki veselici, ki so jo napravili dunajski Slovenci, kranskim poslancem." /.../ "Taučer se pa ne mara kaj meniti kader se snideva fant je precej ponosen!" Ko leta 1874/75 tudi Jurij postane član društva, Tavčar zaključuje svoje bivanje na Dunaju in se vrne v domovino, da bi se tam pripravljaval za zaključne izpite. Jurij se je zanimal za slovensko literaturo, ki je nastajala na Dunaju, pozneje pa je preko Ljubljanskega Zvona spremljal domače ustvarjalce. Seveda se je zanimal tudi za svojega rojaka Tavčarja. "Tavčar mi je v prvo zdaj dolgočasen postal," je leta 1881 komentiral bratrancu Ivanu. Iz istega leta je drugi podobni komentar: "Danes sem preštudiral zadnjo številko Zvona, ki mi vselej naredi mnogo veselja in zabave. Tavčar je še vedno stari Kosmov Janez. Prijatelj ... pa bi si bil lahko svoj trud prihranil, po mojem mnenju seveda. Ne vem, če nam kaj koristijo te pregrete fraze. Zakaj jih ni poslal v kako 'Modezeitung' mesto v 'Zvon'? To je moja sodba v krčmi. Morebiti ne sodim prav, ali saj veš, da sem star sovražnik vseh v nemškem slogu zvarjenih razprav brez pomena." (se nadaljuje)

Šola na piedestalu

Znanje je edino resnično bogastvo, ki ga ima človek vedno s seboj in mu ga nihče ne more odtujiti.
(Alfred Nobel)

Mirjam Bogataj

Verjamem, da je v zadnjem času vedno več ljudi, ki znanje postavljajo na sam vrh lestvice vrednot. Ko so se s prihodom novega koronavirusa in z rastjo števila okužb začela zapirati vrata hramov učenosti, smo bili vsi po vrsti neprijetno presenečeni, neredko pretreseni in šokirani. Čeprav je spomladanska zapora, ki smo ji vsi pripisovali kratkotrajnost, trajala cele tedne, so se učenja na daljavo kmalu naveličali celo tisti najbolj zagreti ljubitelji migetajočih zaslonov, ki so sicer v "normalnih" časih navdušeno čepeli pred tablicami, telefoni in računalniki. Spoznali so, da šola ni samoumevna in da je pouk v živo privilegij – boniteta, ki se je večina sploh ne zaveda. Ob koncu neprostoVOLjne priklenjenosti pred računalniški zaslon, ki je tokrat namesto igrice prikazoval resne, vedno bolj zahtevne in zapletene učne vsebine, smo vsi komaj čakali, da se spet odprejo šolska vrata. Pred njimi so "v vrsti stali" naveličani, upehani in izmučeni, nemalokrat povsem nemočni in zaskrbljeni starši pa tudi učitelji, vzgojitelji, pedagogi, psihologi in sociologi, najbolj pa seveda otroci.

V času zaklenjenih šolskih vrat, ki so povzročala nasprotovanja in trenja ter dotlej neznane in nepredstavljive stiske vsem, je bilo mogoče na vsakem koraku slišati otroke in mladostnike, ki so si želeli nazaj v šolske klopi. Vrnitev v razred, k svojim sošolcem in prijateljem, k učiteljem in vsem zaposlenim na šoli se je iz običajnega repa seznama mimo grede zavihtela na sam vrh lestvice želja. Šola je nepričakovano postala "kraj srečnega imena" predvsem zato, ker so vsi učeči se posamezniki spoznali, da je učenje v šolskih klopih bolj zanimivo in privlačno, učinkovito in spodbudno, prijetno in prijazno, predvsem pa bolj uspešno od tistega, ki se odvija na daljavo.

Odveč je poudarjati, da je učenje v šoli pravica, obveznost in privilegij hkrati. Tega so se zavedale številne generacije, vse od časov avstrijske cesarice Marije Terezije, ki je leta 1774 v Sloveniji uvedla splošno šolsko obveznost. Ta ni bila ukinjena nikoli do marca lani, ko so se v prvem valu z vladnimi ukrepi prvič zaprla šolska vrata. Zapora se je nato pojavila še oktobra lani

v drugem valu in nato še v tretjem valu v začetku aprila letos. Šole se zapirajo tudi v domovini napredne avstrijske cesarice, odprte pa ostajajo v Skandinaviji, na Nizozemskem, v Franciji, Španiji in ostalih državah, kjer učenje in znanje postavljajo na piedestal – v državah, ki so se zasidrale in uveljavile v družbi znanja.

Verjamem, da je veliko staršev začelo bolj ceniti pedagoško delo učiteljev in vzgojiteljev. Tudi najbolj izobraženi in razgledani starši pogosto ne morejo nadomestiti razlage, pojasnil in spodbude učiteljev in vzgojiteljev. Neka mama mi je rekla, da ji v trenutku, ko mora otroku razložiti vremenske pojave, nobena diploma nič ne pomaga. Poleg tega poteka v razredu tako učna kot socialna interakcija, ki je za otrokov razvoj nenadomestljiva.

Podobno kot za človeški dejavnik velja tudi za prostorski. Učilnic, kabinetov in ostalih nepogrešljivih kotičkov ni mogoče z dekretom prenesti na druge koordinate. Poskus, da bi za domačimi štirimi stenami na ukaz potekale vse dejavnosti, ki se sicer odvijajo na različnih lokacijah, se v praksi težko obnese. Zato bodo te generacije prikrajšane za ogromno ur "pravega pouka", nekateri otroci so polni frustracij, strahu, stisk in bolečin, občutkov prikrajšanosti in omejenosti. Seveda je vsak otrok zgodba zase. Mislim, da je mlajšim nekoliko lažje, lažje je tudi tistim otrokom, katerih starši poskušajo to stanje čim manj dramatizirati. Veliko pa je otrok, ki so zapadli v različne odvisnosti in bodo potrebovali kar nekaj časa, da se bodo izvlekli iz njih. A ne samo časa, potrebovali bodo ljudi – starše, učitelje, zdravnike, da si bodo vzeli čas zanje, jih poslušali in tudi ustrezno pomagali. Te otroke bo treba opolnomočiti, da se bodo potem lažje in spet z veseljem učili.

Kljub težkim in nepredvidljivim časom je dobro pred sabo postaviti ustrezne cilje, ki nas ženejo naprej. Ko so znano slepo pisateljico Hellen Keller vprašali, kaj je še hujše kot biti slep, jim je odgovorila, da je hujše kot biti slep videti, a ne imeti ciljev. Seveda bomo tudi pedagoški delavci postavljeni pred nove izzive, nove vsebine in nove prijeme pri vodenju in usmerjanju otrok, predvsem pa jim bomo morali pomagati pri reševanju njihovih stisk.

Otroci razstavljajo v Šubičevi hiši

V upanju, da bo kultura v pomladnih mesecih ponovno zaživela, je s 15. majem v galeriji Šubičeve hiše v Poljanah luč sveta ugledala razstava del likovnega natečaja za otroke Jaz kot Janez Šubic, ki jo je pripravilo KD dr. Ivan Tavčar Poljane v sodelovanju z Zavodom Poljanska dolina. Kot so zapisali na svoji spletni strani, so udeleženci natečaja ob 170. obletnici rojstva Janeza Šubica "upodobili osebe, pomembne v njihovem življenju, s krajino v ozadju, ki jih opredeljuje". Odprte razstave je bilo v sodelovanju z Zavodom Poljanska dolina predstavljeno na splet. Razstavo si bo po predhodnem dogovoru možno ogledati do 15. junija.

Aprilski dnevi dejavnosti

Pouk je v drugi polovici šolskega leta potekal nestanovitno: od 15. februarja do 31. marca v šolskih klopih, od 1. do 9. aprila spet na daljavo, od 12. aprila ponovno v šoli. Sledile so prvomajske počitnice, po njih pa upanje, da bo šolsko leto izpeljano tako, da se bodo učenci učili in družili v šoli do konca šolskega leta.

Novinarski krožek OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas

Marca so se začela tekmovanja iz znanja, nekatera zaradi šolanja na daljavo z zamikom, druga po načrtovanem razporedu. Učenci, starši in mentorji nestrpno pričakujejo objavo rezultatov in upajo, da bodo posegli po najvišjih priznanjih. Predlagane dejavnosti za tehniški dan niso bile prvoaprilska šala. Šestošolci so 1. aprila v domačem okolju sestavljali verižni eksperiment, s katerim so bogatili domišljijo, razvijali iznajdljivost in se seveda vsaj malo tudi zabavali. Nastalo je mnogo zanimivih fotografij in videoposnetkov, s katerimi so dokumentirali svoje delo. Sedmošolci so se na isti dan poglobili v svet elektrotehnike. Po lastni izbiri in glede na razpoložljive pripomočke so se preizkusili v sestavljanju električnega kviza, elektromagneta, elektromotorja ali sadne baterije. Delujoča naprava je bila seveda ob tem največja nagrada. Tudi sedmošolci so svoje delo

Verižni eksperiment FOTO: REBEKA CANKAR

Voditelja prireditve ob materinskem dnevu na PŠ Lučine Aleks Koprivec in Eva Škerjanc

dokumentirali s fotografijami, sestavljali pa so še vezja v virtualnem laboratoriju in svoje poznavanje elektrotehnike ob koncu preverili z reševanjem kviza. Osmošolci so se podali v svet arhitekture in oblikovanja. Z računalniškim programom so po lastnih željah narisali 3D-model opremljenega prostora. Nato so izdelali še maketo iz papirnih gradiv. Tudi fotografska dokumentacija osmošolcev je prava zakladnica izvirnih rešitev in dobrih idej.

Učenci od petega do devetega razreda so 7. aprila v okviru športnega dne opravili orientacijski pohod. Turo so si izbrali sami. Za nalogo so morali med potjo opraviti različne gibalne naloge (hoja po hladu, preskakovanje ovir, metanje storžev v daljavo ali v neko tarčo itd.). Na cilju so se morali orientirati, poročilo poteka športnega dne pa poslati učiteljem športa. Učenci so za pohod najpogosteje izbrali: Brda, Sveti Križ, Javorč, Sivko, Pasjo ravan, Slajko, Ermanovec, Malenski vrh, Goro, nekateri pa so se podali na Blegoš. Ker v aprilu obeležujemo dan Zemlje, so 8. aprila izvedli naš že tradicionalni ekodan. Skozi štiri tematske sklope so učenci in njihovi domači ozaveščali svoje ravnanje v skrbi za dobro vseh nas – predvsem za dobro mladih, za dobro našega domačega okolja in našega planeta. Del dneva smo namenili varni rabi interneta, ki ga moramo v sedanjih razmerah za potrebe izobraževanja in komunikacije še toliko več uporabljati. Drugi del je bil namenjen ozaveščanju o vplivu hrane in pijače na zdravje in počutje, s čimer so učenci in starši dobili vpogled v ustreznost svojih vsakodnevnih prehranskih navad in hkrati ideje za njihovo izboljšanje. Naslednja tema so bile invazivne rastline, ki se neustavljivo širijo tudi po naših hribih in dolinah. V sodelo-

vanju z Ljudsko univerzo v Škofji Loki so učenci in njihovi domači ob ogledu filma pridobili znanja, kako se učinkovito spopasti z njimi. Zadnja dejavnost je učence popeljala izven zidov domačega doma. Čeprav so zimske razmere spremenile okoliščine, je prav 8. aprila ponovno močnejše posijalo sonce in učence spodbudilo h kateremu od spomladanskih opravil na prostem (obrezovanje dreves, delo na vrtu, pobiranje smeti, nabiranje zdravilnih rastlin za čaj itd.). Osmega aprila so v devetem razredu imeli naravoslovni dan z matematično vsebino. Dan je bil namenjen slovenskemu matematiku Juriju Vegi, ki je bil znan kot fizik, pisal pa je tudi razprave o številu pi, astronomiji in geodeziji. Devetega aprila so učenci od šestega do devetega razreda imeli kulturni dan z naslovom Kulturno-zgodovinske znamenitosti Poljanske doline. S pomočjo projekcij, filmov in kvizov so virtualno obiskali Dvorec Visoko, Šubičevo hišo, rojstno hišo Antona Ažbete, Rupnikovo linijo in Trg Ivana Regna. Spoznali so številne znane in pomembne osebnosti Poljanske doline iz preteklosti. Na Podružnični šoli Lučine se zavedajo, da so otroci pravi izvir sreče. Prav zato so se vzgojiteljici in učiteljice letos (zaradi vsem znanih razlogov) odločile, da skupaj z otroki vrtca in učenci podružnične šole pripravijo virtualno prireditev ob materinskem dnevu. Skozi pesem in ples so otroci staršem sporočili, da so zanje najpomembnejši, da jih imajo neizmerno radi. Povezovalni del prireditve so prevzeli kar vrtčevski otroci in svojo nalogo so opravili z odliko. KD Ivan Tavčar Poljane je razpisal likovni natečaj z naslovom Jaz kot slikar Janez Šubic. Otroci so naslikali portret pomembne osebe iz svojega življenja. Nekaj učencev razredne stopnje je prejelo nagrade za izvirne portrete.

Evropa v mislih tudi v šoli

Za nami je 9. maj, dan Evrope, ko se spomnimo začetkov povezovanja držav v Evropsko unijo, želje po miru in enotnosti med narodi.

Bernarda Pintar, OŠ Poljane

Vrednote EU so skupne državam članicam v družbi, v kateri vladajo družbena vključenost, toleranca, pravica, solidarnost in nediskriminacija. Ena izmed vrednot je tudi varovanje človekovih pravic – pravica do nediskriminacije na podlagi spola, rase in narodnosti, vere in prepričanja, invalidnosti, starosti in spolne usmerjenosti, pravica do varstva osebnih podatkov in pravica do sodnega varstva. Vse te vrednote so sestavni del evropskega načina življenja. V šoli si zelo prizadevamo, da o tem ozaveščamo učence in učence, da bi zrasli v strpne odrasle.

Marginalne družbene skupine

Devetošolci se različnih neenakosti že dobro zavedajo, vseeno pa obstaja še precej predsodkov, ki jih skupaj poskušamo razbiti tako pri pouku posameznih predmetov kot tudi ob drugih priložnostih. Eno takih priložnosti nam je ponudil kulturni dan za deveti razred, na katerem so učenci spoznavali t. i. marginalne, se pravi "obrobne" družbene skupine. Iztočnica za razmišljanje je bil slovenski film Šanghaj, ob katerem so mladi spoznali življenje štirih generacij Romov v drugi polovici prejšnjega stoletja. Sledilo je skupinsko delo – vsaka skupina se je osredotočila na skupino ljudi, ki pogosto

niso povsem enakopravno sprejete v družbo: Romov, brezposelnih, brezdomcev, invalidov, revnih, tujcev, starejših, duševnih bolnikov in odvisnikov. Prav tako so devetošolci razmišljali o vzrokih za težave, ki jih imajo posamezne skupine, o posledicah in o pomoči. Seznanili so se s številnimi predsodki in stereotipi in ugotavljali, ali so upravičeni.

Nekaj izjav učencev:

Jakob Pisk: Film je bil kar v redu, ker prikazuje življenje, ki ga mi ne poznamo. Njegovo sporočilo je, da je prav, da spoznamo življenje tistih, ki so drugačni od nas, ter da moramo sprejeti vse ljudi, ne glede na vse.

David Dolenec: Film Šanghaj se mi je zdel dober, zanimivo dogajanje. Mnogih stvari o Romih prej nisem vedel in zdaj nanje gledam drugače.

Mina Frlan: Spoznala sem, da je o različnih marginalnih družbenih skupinah veliko več predsodkov, kot sem si mislila. Sem pa razočarana, živcira me, da imajo ljudje še vedno o ljudeh, ki so drugačni, številne predsodke. Tudi odnos celotne družbe do njih se mi zdi nepravilen.

Ožbej Krek: Na plakatu sem predstavil invalide. Pomagal bi jim tako, da bi jim organiziral kamp, v katerem bi se spoznali, kjer bi bili vsi enaki. Brezposelnim bi pomagal dobiti službo, za brezdomce pa

bi prispeval nekaj denarja.

Zala Petercel: Tema današnjega kulturnega dneva so bili ljudje, ki niso sprejeti med druge. Eno od teh skupin sem predstavila na plakatu, in sicer tujce.

Natečaj Evropa v šoli – dva nagrajenca

Učenci Osnovne šole Poljane in Podružnične šole Javorje so tudi letos sodelovali na natečaju Evropa v šoli.

Na temo Če kruhek pade ti na tla, poberi in poljubi ga so ustvarili izvirna inakovostna literarna, likovna in fotografska dela. Pod budnim očesom strokovne komisije sta izstopali dve deli, literarno in likovno, ki sta nagrajeni.

Na likovnem natečaju za prvo triletje je prvo mesto dosegla učenka prvega razreda PŠ Javorje Katarina Možina z delom Sadje v skodelici. V okviru literarnega natečaja za drugo triletje je prvo mesto dosegel Lovro Tušek iz 4. b razreda s pesmico Išče se.

Noč knjige

Triindvajseti april je svetovni dan knjige in avtorskih pravic. Temu dnevu pa v šoli sledi noč, noč knjige. Letošnja ni bila takšna kot prejšnja leta, je pa mladim bralcem ponudila drugačna doživetja v zavetju doma. Dve tretješolki sta noč knjige preživeli skupaj. "Tinkara je prišla prespat k Neži. Pripravili sva si knjige, spalni vreči, telefon in lučko. Potem sva se namestili in gledali MasterChef. Ko je bilo konec, sva brali. Potem sva plesali in prepevali, nato sva spet brali. Štiri minute pred polnočjo sva šli spat in tako sva končali noč knjige. Imeli sva se lepo." (Tinkara Sečnik in Neža Kržišnik, 3. a) Takole pa so noč knjige začeli pri Tuškovih: "Letošnja noč knjige je bila noč knjige v družinskem krogu. Za ponočevanje v družbi dobrih knjig smo si pri naši hiši izbrali petkov večer pred počitnicami. Sestra Tinkara ob petkih pomaga v krajevni knjižnici, zato smo ji že popoldne naročili, kaj vse naj nam prinese za nočno branje, Nace pa je poskrbel za vabila na naše družinsko druženje. Najprej si je vsak od nas moral zaslužiti svoj kupček. Tinkara je pripravila kviz. Ko smo pravilno odgovorili vsak na svoje vprašanje, smo knjige lahko dobili." (odlomki iz spisa Jerce Tušek, 6. b)

Predstavitel – invalidi FOTO: PATRIK DOLINAR, 9. B

Minicvirkovce, nov pekovski produkt

Podružnična šola Sovodenj je letos enaindvajsetič sodelovala na festivalu Turizmu pomaga lastna glava, na temo Moj kraj moj chef in pod delovnim naslovom Na Sovodnjo že diši po ocvirkovci.

Milka Burnik

Petintrideseti državni festival sta razpisala Turistična zveza Slovenije in Zavod RS za šolstvo v sodelovanju z regijskimi turističnimi zvezami in pod pokroviteljstvom ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Učenci in mentorice se še nikoli niso srečali s toliko ovirami, novimi prilagoditvami in izzivi kot letos. V Poljanski dolini so bili edini sodelujoči, v slovenskem seštevku pa eni od trinšestdesetih šol, sicer jih sodeluje čez sto. Običajne turistične tržnice in druženje po trgovskih centrih slovenskih regij niso bili izvedljivi zaradi zdravstvenih omejitev. Z ocenjevalno komisijo in drugimi šolami so se povezali, videli in poslušali po spletu.

Potica z ocvirki

Jédi, ki se v teh krajih pogosto znajde na jedilniku, še največkrat ob kuhanem kislem ali sladkem zelju ali repi, rečejo ocvirkovca pa tudi špehovka. Bolj redko se da kupiti. Le na prireditvah Praznik

Učenci PŠ Sovodenj ob predstavitvi naloge

koscev oziroma Janez že kleplje v Novi Oselici ni nikoli manjkala. Učenci so opazovali mame in stare mame pri mešenju in peki, pomagali in fotografirali. Ugotovili so, da ima čisto vsaka gospodinja kakšno svojo skrivnost za dobro ocvirkovco. Pa naj bo ta z ocvirki, slanino, klobaso ali od vsakega po malo. Za dobro ocvirkovco je treba imeti dobro moko, pa še boljše ocvirke. Včasih so jih hranili v posebni posodi, déži, ki so jo učenci na predstavitvi tudi pokazali. Danes jih hranijo ali kupijo kar v steklenih ali plastičnih kozarcih. Kmečke gospodinjice ocvirkovco najraje spečejo v okroglem glinenem ali pa v ravnem pekaču. Pečena je videti kot kolač ali potica. Zbrano gradivo je dalo pisno raziskovalno nalogo na petindvajsetih straneh. Še pravi čas so se učenci spet vrnili v šolo,

da so prav zares tudi tam zamesili in spekli velike ocvirkovce in tiste manjše ter pripravili živo predstavitev.

Kaj pa, če bi želeli manjši kos, eno manjšo celoto?

To so se vprašali učenci in našli rešitev za današnji čas. Predlagajo peko minicvirkovc. Sestavine ostanejo enake kot za veliko ocvirkovco, po želji gospodinje ali peka, le od razvaljanega testa dalje je nekaj sprememb. Učenci so po Zoomu praktično prikazali in razložili idejo za nov pekovski produkt. Zamesili so testo, ga razvaljali, nadevali, zvili, razrezali na manjše kose in jih položili v model za mafine.

Nov pekovski produkt ima vse možnosti, da pristane v gastronomski turistični ponudbi krajev v naši občini ali še kje drugje. Veliki kosi ocvirkovce so za odrasle, minicvirkovce pa za otroke in tiste, ki bi najprej želeli samo pokusiti to slano potico.

Za peko minicvirkovc učenci zdaj navdušujejo gospodinjice z dopolnilno dejavnostjo na kmetijah, ki že pečejo kruh in potice. Zbrali in v knjižico oblikovali pa so tudi recepte za ocvirkovce, špehovke, acvirkajce, vacvirkavce ..., kot jim v narečju rečejo na sovodenjskem koncu. Tako so poskrbeli, da jed ne bo šla v pozabo, ali kot so na koncu predstavitve poudarili kar v narečju: "Je pa le fajn, de ima tud hrana od učas še zmoram pomimbn mist. Zdej pečeja tud take mejhne minicvirkovce, ke sa bel za otroke, pa turiste. Bel za prbulšk kæt za naist."

Za izvedbo celotnega projekta so dobili zlato priznanje.

Pred dvajsetimi leti v ekološko kmetovanje

V Zalešah na Žirovskem Vrhu Svetega Antona so bili med prvimi v dolini, ki so začeli ekološko pridelovati in predelovati zelenjavo in sadje.

Damjana Peternelj

Ledino je takrat z le štirimi zasajenimi ari zelenjadnic orala Bernarda z možem Pavlom: "Ko je mož še hodil v službo, smo šli na eko praznik v Ljubljano in leta 2001 smo začeli na večje." Sin Janez, ki je leta 2015 prevzel kmetijo, pa jo dopolni, da tudi "za skozi".

Kmetija, ki meri 31 hektarjev, skoraj devet hektarjev je travnikov in njiv, ostalo gozd, ima lepo lego, saj lovijo jutranje sonce. Pridelujejo sezonsko zelenjavo in sadje, kar vse prodajo na dveh tržnicah, v Naklem in Ljubljani, v eko trgovinah po Sloveniji in na domu. "Od junija do marca je kar 'norišnica'," prizna Janez, ki je bil, preden je ostal doma, zaposlen v Iki in Polycomu, kasneje pa se je po hudi boleznj odločil za študij na višji šoli Biotehniškega centra Naklo in za obdelovanje domače kmetije. Gojijo sadje (jabolka, jagode, maline) ter raznoliko zelenjavo, od krompirja, cvetače, brokolija, zelja, korenja, rdeče pese, repe, buč, fižola za zrnje in stročjega, ohrovt, pora ... do paradižnika, paprike, jajčevcev, kar zdaj pridelujejo že v štirih večjih rastlinjakih. Najbolj ponosni so na pridelavo ajde in pšenice. To tudi zmeljejo, iz te moke pa v krušni peči pečejo domač kruh. "Naš kruh je res tak, kot mora biti," povedo. Večino pridelanega tudi predelajo, jeseni je predvsem čas za kislo zelje in repo, pripravo sirupov, marmelad, jabolčnega kisa, ki ga zorijo tradicionalno. V hlevu imajo osem do dvanajst govedi, med njimi štiri do pet krav dojilj s teleti, štiri puse in kar 50 kokoši nesnic.

Tempo dela narekuje vreme

Za kakšen teden vnaprej Janez načrtuje, kaj se bo delalo, a so v veliki meri odvisni od vremena. "Spomladi damo vse v zemljo, poleti obdelujemo, jeseni večinoma pobiramo," pojasni letni ritem, ki narekuje delo. Meni, da, kljub temu da

Tri generacije Peterneljevih: zadaj (z leve) Pavle, Tina in Janez, spredaj Bernarda, Tim, Jan in najmlajši Rok FOTO: ROBERT PETERNELJ

veliko pridelajo doma, še vedno preveč kupijo v trgovini: "Čim več pridelamo ekološko, pazimo tudi na kupljena živila, da sovpadajo z našo filozofijo." Dopolni še, da ni pomembno, koliko je prihodka, pomembno je, "koliko ti ostane". "Nismo med najdražjimi, saj vse pridelujemo in prodajamo sami, le pri večjih 'akcijah' pomagajo sorodniki. S tem lahko potem delaš in gradiš." Zadnjih 13 let vlagajo v stroje in stavbe, ponosni so, da se jim ni treba zadolževati. "Kmetija je bila med vojno požgana, vse je bilo treba postaviti pokonci. Vmes je bila ena cela generacija zamujena, zato se je razvoj precej zama-

čebulo, grah, jagode, maline, posejati pšenico ter "naflancali" solato. Priznajo, da je kontrol v ekološkem kmetijstvu veliko, "vendar je prav, da so", pravi Barbara in doda: "Če delaš prav, se ti ni treba prav nič bati." Poudarjajo pa, da bi se morali vsi skupaj bolj zavedati samooskrbe. "Gledati bi morali bolj dolgoročno, v teh časih delujemo po principu z danes na jutri ... Če nekaj potrebujemo, lahko takoj kupimo v trgovini. Spet bi morali najti pravi odnos do zemlje in narave. Podeželje nam res lahko veliko ponudi in ljudje bodo sčasoma to spoznali."

Za svojo kmetijo si želijo, da bi ostalo

Poudarjajo, da bi se morali vsi skupaj bolj zavedati samooskrbe. "Gledati bi morali bolj dolgoročno, v teh časih delujemo po principu z danes na jutri ... Če nekaj potrebujemo, lahko takoj kupimo v trgovini. Spet bi morali najti pravi odnos do zemlje in narave. Podeželje nam res lahko veliko ponudi in ljudje bodo sčasoma to spoznali."

knjil," pojasni Janez zgodovino kmetije, ki se razprostira na več kot 800 metrih nadmorske višine, zato so se tudi usmerili v ekološko kmetovanje. "V ravninskih legah imajo kmetje vse možnosti za intenzivno kmetovanje, po hribih pa te možnosti ni," meni Janez.

Trajnostno in samooskrbno tudi v prihodnje

Letos so za mešano zelenjavo namenili več kot en hektar površin, štirideset arov za krompir, več kot dvanajst arov za jagode, pol hektarja je žit, prav toliko črne detelje, ostalo so travniki in travno-deteljne mešanice. Posadili so že krompir,

vsaj tako, kot je zdaj. Kmetovali bodo še naprej trajnostno, saj želijo zemljo in znanje o načinu obdelave zapustiti tudi prihodnjim rodovom. Lepo je videti, da delajo in sodelujejo vsi: Janez običajno načrtuje, Bernarda in Pavle sta na tržnici, pri delu pomagajo še Janezova žena Tina ter najmlajši trije Rok, Jan in Tim, ki ima že dve leti svojo njivo. Na njej je letos že zasadil in posejal čebulo in krompir, grah, repo, jagode, pred kratkim so mu uredili ogrado z račkami. Ponosni so, da lahko ustrezajo željam in povpraševanju strank, a priznajo, da jim "še vedno ne uspe pridelati dovolj", saj ljudje ekološko pridelano zelenjavo in sadje vedno bolj cenijo.

Olimpijska bakla tudi v Gorenji vasi

Od začetka tega meseca je na poti slovenska olimpijska bakla, ki bo julija obiskala Gorenjo vas.

Vilma Stanovnik

Olimpijske igre Tokio 2020 so morali organizatorji zaradi epidemije covida-19 prestaviti iz lanskega na letošnje poletje. Medtem ko se športniki že pripravljajo na tekmovanja in nekateri še lovijo olimpijske norme, pa bomo tudi v Sloveniji olimpijske igre zaznamovali na svoj način. Tako so prejšnji mesec v jeklarni SIJ Metal Ravne na Ravnah na Koroškem izdelali prav posebno baklo za olimpijske igre, ki je na začetku tega meseca že začela svojo pot po Sloveniji.

»Jeklena volja, ki jo nosimo v sebi, je edino zagotovilo, da dosežemo svoje cilje, da postanemo najboljši. Prebudimo to jekleno voljo v sebi!« je ob odhodu bakle poudarila ambasador-ka jeklene volje Petra Majdič.

Slovenska bakla je pred olimpijskimi in paraolimpijskimi igrami v Tokiu na pot krenila 3. maja v Bovcu, končala pa jo bo na Ravnah na Koroškem 23. julija, ko se bodo v japonski prestolnici začele olimpijske igre. Na poti po Sloveniji bo baklo spremljala še ena ambasador-ka, judoistka Urška Žolnir Jugovar. »Želim si, da duh te bakle prenesemo v vsak slovenski dom, da Slovenijo navda z jekleno voljo, z vztrajnostjo in da postane tudi dodatna motivacijska popotnica našim olimpijcem v Tokiu,« je pojasnila dobitnica zlate olimpijske medalje iz Londona 2012.

Slovenska bakla za olimpijske igre je izdelana iz recikliranega jekla v kombinaciji z lesom. Oblika in izbor materialov pa imata

Pri športnikih je pomembna jeklena volja, ki jo simbolično v sebi nosi bakla. FOTO: TINA DOKL

tudi simboliko: reciklirano nerjavno jeklo kot simbol trdnosti in trajnosti, bukov les kot simbol modrosti in samozavesti, plamenico pa zaključuje jeklena krona v silueti Triglava. Ročaj iz bukovlega lesa objema pet olimpijskih krogov iz jekla. Bakla bo tako kar 81 dni potovala po Sloveniji, povezala bo ljudi iz vseh 212 občin in širila vrednote olimpizma. Nosila bo sporočila olimpijskih idealov, solidarnosti in jeklene volje.

Nosilo jo bo več kot pet tisoč tekačev. Kot je povedal gorenjevaški župan Milan Čadež, jo bo v prvi polovici julija moč pozdraviti tudi v Gorenji vasi.

Pozdrav udeležencem jubilejnega Maratona Franja

Vilma Stanovnik

Sredina junija je namenjena tudi kolesarski prireditvi Maraton Franja. Maraton ima bogato tradicijo, saj je bil prvi izveden leta 1982 pod taktirko Zvoneta Zanoškarja na pobudo Toneta Fornezija - Tofa. Na prvi izvedbi je bilo okoli 700 udeležencev, večinoma na običajnih, netekmovalnih kolesih. Na prvi Franji je bil najhitrejši Ivan Rajgelj, kasneje pa se ga je udeležila tudi res velika množica: od pravih turističnih kolesarjev do profesionalcev, kot so bili Primož Čerin, Jure Pavlič, Valter Bonča, Robert Pintarič, Gorazd Penko in drugi.

Letos je na sporedu že 40. jubilejni Maraton Franja, ki bo potekal 13. junija, s startom ob 9. uri. S starom ob 10.40 se bo začel tudi Triglav mali maraton Franja BTC City. Kolesarji so pripra-

ve na maratona že začeli. Kolesarski strokovnjaki so mnenja, da lahko veliki maraton, dolg 156 kilometrov, brez težav prevozite, če pravilno in pametno vadite. V zadnjem mesecu naj bi bilo to potrebno vsaj trikrat tedensko. Eden izmed najpomembnejših kamenčkov v mozaiku kolesarskega maratona je tudi pravilna prehrana tako pred, kot tudi med in po maratonu, zato je pri tem treba upoštevati tako strokovne nasvete kot lastne izkušnje.

Sicer pa bo po tradiciji proga Maratona Franja potekala od starta v BTC Cityju do Logatca in Kalc in nato proti Godoviču. Iz Godoviča se bodo kolesarji spustili proti Idriji in Želinu ter nato proti Cerknemu. Sledil bo vzpon do Kladja, nato pa se bo pot spustila do Trebije in proti Gorenji vasi, kjer naj bi prve udeležence pozdravili med enajsto in dvanajsto uro.

Pot bodo nato nadaljevali proti Škofji Loki, se peljali proti Jeprci, Vodici, Tacnu in nazaj do cilja, ki bo v BTC Cityju. Mali maraton bo dolg 97 kilometrov in bo potekal na progi Ljubljana - Dobrova - Horjul - Vrzenec - Lučine - Gorenja Vas - Škofja Loka - Vodice - Tacen - Ljubljana. V Ljubljani bodo prireditve, povezane z maratonom, že dan prej. Tako bo v soboto, s startom ob 8. uri, potekala Barjanka Hervis ali Kolesarsko doživetje na Ljubljanskem barju, trasa pa bo dolga 85 kilometrov. Ob 9. uri bo na Kongresnem trgu v Ljubljani potekal IKEA Family družinski maraton, ob 10. uri pa še 1,5 kilometrski Vzajemkov otroški kolesarski izziv. On-line prijave za vse tri daljše preizkušnje preko www.franja.org potekajo do srede 9. junija oziroma do zapolnitve maksimalne kvote plačanih prijav določene s strani NIJZ.

Pripravljajo se na letne izpite

V gorenjevaškem oddelku Glasbene šole Škofja Loka, ki večji del dejavnosti izvaja v Sokolskem domu, v letošnjem šolskem letu glasbeno znanje nabira sedeminštirideset otrok.

Mateja Rant

V tem tednu se je zaključil vpis novih učencev za prihodnje šolsko leto v Glasbeni šoli Škofja Loka, ki ima oddelek tudi v Gorenji vasi. V letošnjem šolskem letu so pouk začeli izvajati na novi lokaciji v Sokolskem domu, kjer imajo po besedah pomočnika ravnatelja Luke Železnika zelo dobre pogoje za delo. V prostorih Osnovne šole Ivana Tavčarja tako poteka le še pouk kitare in nauka o glasbi.

Pouk izvajajo v mali dvorani Sokolskega doma, kjer je tudi klavir, ki ga po potrebi v primeru nastopov prestavijo v veliko dvorano. "Poleg male in velike dvorane lahko uporabljamo še dve učilnici, občasno kakšno uro izvedemo tudi v knjižnici," je razložil Železnik. Letos se na oddelku v Gorenji vasi 47 učencev uči igranja na klavir, flavto, violo, violino, violončelo, harmoniko, klarinet in kitaro. Veseli ga, da po selitvi v Sokolski dom lahko delujejo na skupni lokaciji, obenem pa jim ta lokacija nudi primeren prostor za nastope, ki jih sicer v letošnjem šolskem letu niso mogli v celoti uresničiti. "Ta čas se učenci že pripravljajo tudi na letne izpite, ki jih lani ni bilo; tudi na ta račun bo mogoče letos kakšen nastop manj, saj so učenci precej zaposleni s pripravi." Se pa že veselijo nastopov na O'glasbeni Loki, v okviru katere bo ves dan mogoče uživati v nastopih njihovih učencev na različnih lokacijah v starem mestnem jedru Škofje Loke. "V sklopu O'glasbene Loke si bo možno ogledati tudi film Pravljica o glasbeni skrinjici, ki smo ga letos posneli kot povabilo k vpisu," je razložil Železnik.

V filmu so predstavili vse inštrumente, ki jih učijo v Glasbeni šoli Škofja Loka, pa tudi petje in ples. "Ideja o filmu je nastala, ker tudi letos nismo mogli izvesti predstavitev naše šole v živo." Tako so že lani pripravili predstavitev posameznih instrumentov na šolskem kanalu na Youtubeu, letos pa so šli še korak dlje in vse skupaj zavili v zgodbo, skozi katero so predstavili vsa glasbila, ki jih že poučujejo v šoli, dodali pa še tista, ki bi jih želeli tudi v prihodnjih letih: fagot, oboo in harfo. Prav inštrumenti namreč baronici iz Puštalskega gradu pomagajo najti pot do izgubljene glasbene skrinjice, vključili pa so tudi petje in balet, s katerim so povezali celotno zgodbo. "Tako smo želeli pokazati, da je to, kar počnemo v šoli, čarobno, pravljično, skrivnostno ..."

Iz filma Pravljica o glasbeni skrinjici FOTO: POSNETEK ZASLONA

Nastop učenke drugega razreda flavte Jerice Strel (mentorica Ana Kejžar); korepetitorica je Katja Činč. FOTO: POSNETEK ZASLONA

POGREBNIK

z vami že 30 let

NOVO

poslovna enota:

Šutna 11, 4209 Žabnica

www.pogrebnik.si

Dvorje 13, 4207 Cerklje na Gorenjskem

24 URNA DEŽURNA ŠTEVILKA:

041 624 685

**ZA CELOTNO OBMOČJE OBČINE
GORENJA VAS - POLJANE**

Zgodovina Slovencev nekoliko drugače

Dušan Škrlep iz Gorenje vasi je nekdanji gostinec, ustvarjalec mozaikov in reliefov, ljubitelj konj in še marsikaj. Že štiri desetletja pa ga zaposluje raziskovanje izvora Slovencev in zgodovine slovenskega, še posebej rovtarskega jezika, ki se po njegovih ugotovitvah bistveno razlikujeta od uradnega zgodovinopisja, ki se poučuje v šolah.

Jure Ferlan

Kaj in kdaj vas je spodbudilo k raziskovanju izvora Slovencev in zgodovine jezika?

Kot otrok sem živel med vrstniki, ki smo uporabljali v pogovoru poljansko in loško narečje. Tedaj sem se že spraševal, kaj ali kdo sploh sem, ker so me v Škofji Loki, kjer sem preživel prva leta, zbadali s Poljancem. Na Poljanskem pa so me zmerjali z Ločanom. Tako sem se spraševal o identiteti, ki jo predstavlja jezik, ki ga govoriš. Tudi solze so mi napolnile oči zaradi tega. V osemdesetih letih prejšnjega stoletja sem na kamnarskem sejmu v Veroni naletel na star spomenik z zapisom v poševnih črkah. Razstavljavci so trdili, da je starost spomenika okoli 2500 let. Poljanski sopotniki so moj poizkus branja v rovtarskem narečju pospremili s trditvijo, češ da napis ne more biti slovensko razumljiv, saj smo se v šoli učili, da so naši predniki prišli komaj v 6. stoletju izza Karpatov. Ob tej trditvi sem se znova začel spraševati o identiteti, ki jo je tu izkazoval star zapis. Z velikim veseljem sem leta 1989 kupil knjigo patra Ivana Tomažiča Veneti naši davni predniki. Knjiga me je globoko razočarala, saj tam navedeni napisi niso potrjevali mojega vedenja. K sreči je isti avtor leta 1995 izdal knjigo, kjer so bili objavljeni daljši etruščanski napisi. Pirgiyski zlati ploščici sem tako prečkval s primerjanjem latinske abecede. Napisa sta lepo potrdila moje vedenje, saj vsebujeta množico besed, ki jih Rovtarji uporabljamo še danes. Veselo sem zakorakal v Loko k Ivanu Gorencu, ki je tedaj pisal o Venetih. Mirno mi je podal knjigo 'So bili Etruščani

Dušan Škrlep s svojimi knjigami

Podblegaške novice št. 4 | maj 2021

Slovani?'. Sprevidel sem, da bom moral pot raziskav prehoditi sam brez prepisovanja.

Ali ste pri svojem raziskovanju kdaj naleteli na ovire?

Najteže je bilo dobiti originalne napise, saj je večina najdenih v Italiji. Iskal sem dotedanje objave različnih avtorjev, ki pa niso podajali snovi, ki bi potrdila moja odkritja.

Kako pomembna je torej rovtarščina in znotraj nje poljanščina?

Rovtarščina se je izkazala pri branju originalnih salskih napisov in kasneje pri odstiranju starih latinskih obrnjenčkov. Etnonimi in toponimi iz časa Salske republike imajo opise, iz katerih razberemo rovtarske stavke, če vstavimo presledke. Opise v poljanščini poznamo kot stavke: vit kei bo, vit kei da, kar so latini uporabili pri prepisovanju slovnice.

Kaj je bila Salska republika?

Prvotno je bila pisava tista, ki je združila plemena v Salsko skupnost. Glede na zapisano je obstajala od okoli 3. stol. pr. n. št. pa do nastopa diktature leta 50. pr. n. št. Toponimi v Benečiji Karnikum, V Kranju Karnium in Karnuntum na severu ob Donavi kažejo na prostranost salske republike.

Ali lahko predstavite nekaj besed, s katerimi utemeljujete svoja dognanja?

Ogledalo iz Voltere vsebuje tekst, ki pravi: "E ka soen tvakih nak ged kle. Uni a lhk l ano daš ke." Zapis je podprt s slikovno podobo, na kateri sta dve dojilji. Oseba s tablico pač želi eno dojiljo odpeljati iz prizorišča. Tako drugi stavek vsebuje števniki ano, kar zanika trditve etruskologov in primerjalnih jezikoslovcev, da števniki niso indoevropski.

Prvotne pisalne potrebsčine so bile povoščene lesene tablice, kovinsko pisalo, oljenka, glinaste ploščice in verjetno rovaš. Latinska beseda tabula ceratae kaže vsebnost in pomen pisalne ploščice. Nastanek prvotnih besed je očitno potekal tako, da so v eno besedo shranili pozitivno in v nasprotno stran branja negativno konotacijo pomena. Ta bula tako pomeni pozitiven pomen (zlata bula je bila zapisovana v srednjem veku). Obrnjenost al u bat pa negativno konotacijo. Šolarji namreč še danes, kadar dobijo negativno oceno, pravijo, da so dobili bat.

Izdali ste kar nekaj publikacij s področja svojega raziskovanja.

Sprotna raziskovanja sem podprl s objavami. Leta 1999 sem v Slovarju poljanskega narečja prvič omenil, da so venetski znaki podobni številkam. Na to sem patra Ivana Tomažiča (zagovornika venetske hipoteze) tudi opozoril, a je dejal, da ga zanimajo samo besede. Zato sem leta 2005 v knjigi Etruščanska "Venetska" pričevanja o revoluciji Zemlje objavil spoznanja o šestnajstiskem številskem sistemu in priložil prepise originalnih napisov. Leta 2010 ob ponatisu slovarja sem se pridružil kulturnemu društvu dr. Ivan Tavčar Poljane, da sem lahko kandidiral na lokalnih razpisih. Leta 2014 je izšla knjiga Govor antike, v kateri razložim glasoslovje, popravim matematično zmoto enega znaka in nakažem pojavnost rovtarščine v latinščini. Tedaj sem se lotil najstarejšega etruščanskega napisa in ugotovil, da sporoča slovenske besede. Tako sem odkril in 2018 v knjigi Ab prevzgoi sih 1. šola rovtarščina v latinščini objavil najstarejši slovenski zapis na zlati fibuli. Zaponka sega v 7. stoletje pr. n.

Izdelal je repliko palice s salskim šestnajstiškim številskim zapisom.

št. in so jo doslej razglašali za najstarejši latinski napis. Moje dosedanje pisanje je bilo dokaj razpršeno v različnih publikacijah, zato sem letos objavil knjižico Seznam nazaj odvitih besed. Skušal sem opisati svoje izsledke, da bi bil čim bolj razumljiv.

Leta 2018 so v Savi v Kranju odkrili pomemben pomnik, ki naj bi potrdil vaše dosedanje raziskave. Lahko kaj več poveste o tem?

Ta spomenik je potrdil vse moje dotedanje jezikovne raziskave. Dokazuje obrnjeno smer prejšnjega zapisovanja in pa besedne vrste negativne in pozitivne konotacije v eni in drugi smeri branja. Tako i u kundus (lat. prevod prijetno), kunde pa vemo, da v našem jeziku pomeni pametno. Nasprotno branje prinaša

negativno konotacijo s stavkom s u dnu kui (si na dnu takoj). Besedilo je lep dokaz, da so tudi naši predniki Karni zapisovali podoben jezik, kot ga govorimo danes.

Kaj imate še v načrtu za prihodnost?

V prihodnje nameravam razvozlati nagrobne napise ter druge originale, ki jih lahko pridobimo v Italiji ter na Vzhodu. Imam tudi namen prikazati dosedanje delo primerjalnega jezikoslovja. Kajti doslej so nekritično uporabljali za razlaganje salskih napisov samo dela tujih avtorjev. Golo primerjanje besed, ki se ga poslužuje stroka, nas lahko zapelje v velike zmote. Menim, da je pri vsem tem najbolj pomemben sam izvor slovenskih besed, in te so bile k sreči zapisovane.

Mernik in visoka obletnica metričnega sistema

Letos se spominjamo sto petdesete obletnice uvedbe metričnega sistema na Slovenskem.

Jure Ferlan

Uradno potrjene mere za merjenje blaga so bile (in so še) potrebne zaradi poštenega trgovanja in pobiranja davkov. Pomembno je bilo tudi merjenje razdalj pa tudi časa, kar velja za eno večjih revolucij v zgodovini človeštva.

Naši predniki so do uveljavitve metričnega sistema uporabljali različne stare mere, najbolje so dokumentirane tiste, ki so bile predpisane v avstrijskem cesarstvu. Vladarica Marija Terezija je v svojih deželah predpisala in organizirala "meroizkustvo" leta 1777, ko je objavila prvi meroslovni zakonik. Ker je novost povsod naletela na hud odpor, je moral njen sin cesar Jožef II. leta 1784 obnoviti cimentacijske odločbe za Notranjo Avstrijo (Štajerska, Koroška, Kranjska). Cement je namreč označba določene mere na posodi. Leta 1770 je bil v Franciji določen meter z razdaljo enako desetmilijontemu delu četrtnine Zemljinega poldnevnik, ki gre skozi Pariz. Iz njega se je razvil metrični dekadni sistem, z osnovnimi merami meter, liter, kilogram.

Metrični sistem je bil v avstro-ogrski monarhiji sprejet z zakonom 23. julija 1871, obvezen pa je postal 1. januarja 1876. S tem so morali nove mere sprejeti tudi v slovenskih deželah. Tako se letos lahko spominjamo 150. obletnice uvedbe metričnega sistema pri nas. Danes ga uporablja velika večina držav na svetu, izjeme so le tri: ZDA, Mjanmar in Liberija. Vsaka ima svoj merski sistem. Ob koncu mlatve in kasneje ob oddaji žita v mlin, pa tudi za oddajo dajatev, je bilo pomembno opravilo merjenje žita. Zato so se uveljavile tako imenovane žitne mere. V različnih obdobjih so se s časom spreminjale. Ena izmed najbolj uveljavljenih je bila mernik. Ta se je po različnih pokrajinah nekoliko razlikoval v obsegu, ki je bil okoli trideset litrov. V drugi polovici 18. stoletja je štel mernik na Kranjskem, naslanjajoč se na ljubljansko mero, 26,5 litra, dunajski pa 30,5

Z mernikom so nekoč merili količino žita ali drugih zrnatih pridelkov.

litra. V prvi polovici 19. stoletja so bile uveljavljene dunajske mere tudi na podeželju. Mernik je poleg nominalne prostorske merske enote tudi ime za merilno orodje zanj. To je običajno lesen škaf, povezan s kovinskimi obroči, kot je tudi primerek na fotografiji, ki izvira iz vasi Čabrače. Izdelan je po točno določenih pravilih. Za mernik so nekoč rekli, da je lahko zvrhan ali pa potlačen, odvisno kakšen odmerek je kdo nasul vanj.

Soočanje s problematiko javne razsvetljave

Študija primerov iz občine Gorenja vas - Poljane je postala pomembno izhodišče za urejanje problematike neracionalnega postavljanja javne razsvetljave na nacionalni in svetovni ravni.

Aleš Šubic

V zadnjih letih smo se tudi v Podblegaških novicah že nekajkrat dotaknili problematike neracionalnega postavljanja javne razsvetljave. Sam sem se s to problematiko začel ukvarjati zaradi projektov na območju Poljan, poskusi njihove racionalizacije pa so me hitro vodili na državno in celo svetovno raven. Brez globokega poznavanja te zelo pereče problematike, na temo katere Google samo v angleščini najde četrtr milijarde zadetkov, namreč ni bilo mogoče vplivati niti na že na prvi pogled temeljito zgrešene vaše projekte. Podrobno naštudirani primeri in razmislek o perspektivah na našem območju, ki se kot tip območja v zadnjih dveh desetletjih nahaja na sami frontni liniji širjenja razsvetljave, pa vedno bolj narekujejo smer urejanja problematike na državni ravni in pomagajo s postavljanjem ustreznejše perspektive celo v krogih vodilnih svetovnih strokovnjakov.

Nihče v državi problematike ne obvladuje

Ker gre za kompleksno problematiko, jo je mogoče obvladati samo z ustreznimi politikami, za kreiranje katerih je na državni ravni odgovorno ministrstvo za okolje in prostor. Žal to problematike ne obvladuje, kar je konec leta 2018 ugotovilo tudi računsko sodišče. V začetku lanskega leta je bila ustanovljena delovna skupina za prenovu pristojne uredbe, v kateri sodelujejo tudi s sokrajanom Markom Debeljakom, raziskovalcem na Institutu Jožef Stefan. Prenovljena uredba bo vsekakor prinesla napredek, žal pa pristopi edinega uradnika, ki je v državi pristojen za to problematiko in je osebno odgovoren tudi za omenjeno mnenje računskega sodišča, ne obetajo zadostnih rešitev.

Kompleksnost problematike, ki sega na področja varnosti, udobja, tehnike, okolja, okoljske etike, urejanja prostora, politike, marketinga ..., je vzrok, da nad njo nihče nima celovitega pregleda, o mejnih vprašanjih pa se je mogoče vsebinsko pogovarjati samo z vodilnimi svetovnimi strokovnjaki, s katerimi sem še posebej v zadnjem letu v intenzivnem stiku.

Perspektive na območju Poljan ob nadaljevanju sedanjih trendov FOTO: MIHA PRIJATELJ

Glavno vprašanje je, kje sploh javna razsvetljava

Če odmislimo tehnične izboljšave (npr. opustitev uporabe škodljive belo-modre svetlobe) in tipično prezrte vidike vpliva na estetiko prostora, se da celotno problematiko poenostaviti na tri vprašanja: kje, kako obsežno in kako intenzivno in enakomerno. Nobeno od teh vprašanj danes ni primerno rešeno, ključen za zadostno rešitev problematike pa je primeren odgovor na vprašanje "kje".

V enem svojih prvih člankov sem ugotavljal, da nam v perspektivi grozi osvetlitev vseh ulic v vseh naseljih, sedem kilometrov neprekinjeno osvetljene glavne doline in osvetlitev vseh stranskih dolin. Za območje Poljan z radijem dva kilometra ocenjujem, da bi ob nadaljevanju današnjih pristopov postavili okrog 500 svetilk (leta 2000 smo jih imeli približno deset, danes jih imamo 105). Takšna totalno osvetljena območja tudi v Sloveniji že postajajo realnost, cela država pa drvi proti sistematični mrežasti osvetlitvi vseh naselij in povezav med njimi. Znosna alternativa temu je, da se na podeželju osvetljujejo samo središča naselij, območja večje koncentracije pešcev in varnostno problematične točke, ne pa tudi ostali deli naselij, kjer so potrebe zanemarljive. Nikakor ne bi smeli osvetljevati izven naselij, kot je pri nas primer med Gorenjo vasjo in Dolenjo Dobravo, kjer za varno hojo povsem

zadošča že sam pločnik. Glede takih primerov na državni ravni že obstaja splošen konsenz, da jih je nujno treba omejiti. Poleg javne razsvetljave cest je problematično tudi osvetljevanje fasad in okolic zasebnih objektov, za katero sem sam prepričan, da na podeželju zaradi zelo opaznega vpliva na podeželski prostor ne bi smelo biti dovoljeno. Ne nazadnje smer ni razveseljiva niti pri božično-novoletni okrasitvi, ki seveda sama po sebi ni sporna, s poplavo velikih količin poceni kitajskega kiča in močnih LED-luči pa dejansko postaja problem.

Preveč, pregosto, previsoko, preveč enakomerno

Še posebno na podeželju je problem, da razsvetljava s svojo količino, intenzivnostjo in načinom postavitve predstavlja enega glavnih urbanizacijskih in degradacijskih elementov, ki naše lepo podeželje spreminja v brezoblično predmestje. Poleg kreiranja širših politik je ta problem treba nasloviti tudi na nivoju tehničnih priporočil, zato sem jeseni v okviru Slovenskega društva za razsvetljavo predlagal ustanovitev okoljevarstvenega odbora, ki je v začetku leta že začel delovati.

Ob strinjanju in aktivnem sodelovanju vseh glavnih slovenskih akademskih strokovnjakov za razsvetljavo smo se lotili priprave nacionalno specifične verzije osvetljevalskega standarda. Prvi osnutek

sem kot najbolj zainteresiran, aktiven in praktično orientiran član skupine pripravil jaz, pri čemer so mi bili v zelo veliko pomoč primeri izvedenih in potencialnih projektov iz domače občine in nešteti primeri iz cele države.

Predvidoma jeseni se bomo lotili še pre-nove širših priporočil, s čimer bomo med drugim naslovili vprašanje števila svetilk na posameznih tipih cestnih objektov. Tako se npr. ne bi smelo več dogajati, da se na krožišče postavi do 25 svetilk, medtem ko se v Avstriji postavijo po štiri oz. izven naselij sploh nobena.

Učinkovite rešitve se še vedno iščejo tudi na svetovni ravni

Na svetovni ravni obstaja široko zavedanje, da je svetlobno onesnaževanje resen okoljski problem, z njim pa se ukvarja široka skupnost raziskovalcev. Manj pa je v ospredju zavedanje, da je to samo del širšega problema degradacije okolja in prostora z zunanjo razsvetljavo, ne nazadnje že s samimi drogovi na neprimer-nih mestih in z neprimerno višino. V tem smislu s svetilkami posejana Poljanska dolina, npr. osvetlitev ob regionalni v Dobju, pred racionalizacijo načrtovana intenzivna osvetlitev polja v Predmostu in Hotovlji ter grozeča totalna osvetlitev območja Poljan z do 500 svetilkami dodatno odpirajo oči tudi največjim svetovnim strokovnjakom.

Ne nazadnje bodo perspektive Slovenije in Poljanske doline kamenček k mozaiku urejanja problematike prispevale tudi na letošnjem največjem svetovnem dogodku na temo svetlobnega onesnaževanja, ALAN 2021, kjer je prezentacija z naslovom Razlogi za neuspeh zakonodaje za omejevanje svetlobnega onesnaževanja v Sloveniji sprejeta v glavni program. Prezentacija je za svetovno strokovno javnost še posebej zanimiva, ker je bila Slovenija leta 2007 prva država, ki je na nacionalni ravni sprejela tovrstno zakonodajo.

Ker smo državljani in na državnih cestah tudi občine proti sistemu bolj kot ne povsem nemočni, je problem treba urejati na ravni sistema in iz zgornjega je razvidno, da je to precej uspešno zastavljeno na vseh ravneh. Nujno pa je, da se problematike široko zavedamo tudi državljani in nehamo z nerealnimi pričakovanji prispevati k uničevanju okolja in prostora. Ne nazadnje celo mednarodna osvetljevalska organizacija v svojih priporočilih ugotavlja, da je razsvetljava zaradi prometne varnosti upravičena samo na bolj obremenjenih cestah.

Pogled izpred znamenja seže do vsake hiše

Domačini spodnjega dela vasi Srednje Brdo so na Matevžovem travniku postavili ličen križ, posvečen družini in zdravju. Pred več kot stoletjem je križ v vasi že stal, in sicer ob cesti pred hišo pr' Derlink.

Lidija Razložnik

"Že starši 'ta mladih' na vasi so si pred desetletji prizadevali postaviti kapelico in 'ta mladi' smo začutili, da je čas, da prizadevanja udejanjimo," začne pripovedovanje Uroš Gantar, idejni vodja projekta. Namesto kapelice so se odločili za križ. Lotili so se raziskovanja in iskanja simbolnih elementov, vrednih ohranjanja. S številnimi nasveti jim je pomagala Nada Jesenko Filipič s kranjske območne enote ZVKDS, literaturo o znamenjih na Poljanskem in Selškem pa je posodila Mirjana Možina. Sledila so zemeljska dela, nakup elementov križa in njihovo oblikovanje. Družina Gantar iz Malenskega Vrha je podarila hrastov les za znamenje in ploščo iz hotaveljčana. Za konzolne elemente so uporabili odslužen hrastov les, ki je prej desetletja služil kot stojalo za trto. Stare fotografije so omogočile rekonstrukcijo oblike strehe znamenja in ohranitev prvotne višine križa.

Dela so zaključili z ureditvijo okolice in dostopa do znamenja. Sporočilnost znamenja so želeli prikazati s simboli in na predlog župnika Gregorja Luštreka je pod znamenjem na hotaveljčanu upodobljena sveta družina. "Jožef in Marija sta simbolno prikazana v obliki srca, s čimer smo se želeli pokloniti ljubezni med možem in ženo. Otrok predstavlja plod neskončne ljubezni med staršema. Simbol je dopolnjen z združeno simboliko zvezde repatice in križa." S kamenjem je okoli križa upodobljeno srce, ki dodatno oplemeniti krajino in pritegne oko sprehalca. Zasadili so pušpan, vinsko rutico, ognjič, materino dušico in sivko. "Nekaj za dušo in nekaj medovitega za čebele," je še povedal Uroš Gantar, ki je z znamenjem vasi in rodni Poljanski dolini želel

Križ na Srednjem Brdu

posvetiti nekaj skupnega, morda celo idealističnega. "Križ predstavlja veliko vrednost moji čutni ravni in želim si, da bi sprehajalci opazili lepoto križa in ob počitku občudovali lepoto doline Kopačnice. Lokacija križa je simbolna, saj se od znamenja vidi do vseh hiš spodnjega dela vasi Srednje Brdo. Na tem mestu bi se zahvalil ženi Neži, Stanetu in Nejcu Mikšu, Martinu Knaflju, Eli, Tjaši in Urošu Možini za njihovo vsestransko pomoč pri postavitvi križa. Hvala vsem ostalim sosedom za vso podporo in ženam, ki so skrbele za lačne, žejne in v času postavljanja križa držale pokonci gospodinjsstva. Hvala tudi občini, ki je pomagala pri nakupu kipa." Za dober namen so ob tej priložnosti zbrali tudi nekaj sredstev in jih namenili PGD Hotavlje in KORK Gorenja vas za družino v stiski. Blagoslovitev križa je bila predvidena že v aprilu, izvedena pa bo v skladu s trenutnimi omejitvami zaradi epidemije v maju ali juniju.

Pred več kot stotimi leti je križ stal neposredno ob stari cesti Srednje Brdo–Kopačnica. Zaradi dotrajanosti so ga v prvi polovici 20. stoletja odstranili, korpus Jezusa pa ohranili in prestavili na fasado hiše pr' Derlink. Domačini hranijo fotografijo hiše s korpusom na fasadi iz obdobja 60. let prejšnjega stoletja. Korpus naj bi na fasadi ostal do 70. let, ko je izginil neznano kam.

Knjižnica nov dom za zanimivega knjigoljuba

Mesec maj je običajno bolj umirjen mesec tudi med stenami knjižnic. Toda pri nas se vseeno vedno nekaj dogaja. Dogodki v knjižnici se še vedno odvijajo na družabnih omrežjih.

Bernarda Buh

Na družabnih omrežjih najdete tudi priporočila Ločanov za branje, ki jih objavljamo dvakrat na mesec. Bralno akcijo Ločani berejo pripravljamo v sodelovanju s Kulturnim društvom Grable. Zdi se nam pomembno, da se pogovarjamo o branju in izmenjujemo naslove, za katerimi se skrivajo zanimive zgodbe. Globoko verjamemo, da so tudi knjige tiste, ki ustvarjajo zanimive ljudi. Berite z nami! V preteklem mesecu smo gostili precej zanimivih gostov, naj omenimo dva. Pogovarjali smo se z direktorjem naše knjižnice, Čopovim nagajencem mag. Matjažem Erženom, pa tudi z avtorico knjige Sto dni za boljšo mene Vido Igličar. Zamujene pogovore z gosti, ki bi vas zanimali, pravljичne prispevke, jogo za najmlajše ... si lahko kadarkoli ogledate na našem YouTube kanalu, poslušate na podcastu (zbirka zvočnih posnetkov na internetu) knjižnice ali povezavo na dogodek poiščete na naši spletni strani. V knjižnici so ponovno dostopna čitalniška mesta. Zdaj spet lahko prelistate revijo, časopis, otroci lahko ob čakanju na prevoz spišejo domačo nalogo ... Krajevna knjižnica Poljane je v sodelovanju z OŠ Poljane izvedla obisk učencev dveh sedmih razredov v okviru projekta Rastem s

knjigo. Rastem s knjigo je nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture. Z njim skušajo osnovnošolce in srednješolce motivirati za branje mladinskega leposlovja slovenskih avtorjev in jih spodbuditi k obiskovanju splošnih knjižnic. Do letošnjega leta so učenci obiskovali matično enoto naše knjižnice v Škofji Loki. Zaradi koronaukrepov so tokrat obiskali krajevno knjižnico v kraju osnovne šole. Teoretični del smo izvedli v prostorih veroučne učilnice v Kulturnem domu Poljane, nato pa so se učenci sprehodili med police krajevne knjižnice in se preizkusili v samostojnem iskanju predpisanega gradiva. Seznanili so se s postavitvijo gradiva, poiskali knjige, ki so nagrajene z zlato hruško ... Več o projektu si lahko preberete na njihovi spletni strani. Ob koncu so prejeli knjigo Kako dolg je čas (Mate Dolenc). Želimo si, da izvedbo projekta uskladimo tudi z OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Bliža se poletni čas, čas dopustov. Posebno vabimo tistim, bolj poletnim bralcem: obiščete nas, uredite trimesečno članarino (pet evrov) in preberite nekaj dobrih knjig. Nekaj priporočil vam prilagamo spodaj.

STE VEDELI?

V drugi polovici 18. stoletja je doživela razcvet tudi otroška literatura. Za današnji okus so bile te knjige precej puščobne in moralistične, vendar so bile izrecno namenjene otrokom, običajno tudi ilustrirane.

Se je pa v preteklih dneh v našo/vašo knjižnico v Gorenji vasi naselil nov, prav poseben član. Velik knjigoljub, ki ne prenaša grdega ravnanja s knjigami niti glasnega kričanja med knjižnimi policami. Ne ustrašite se. V resnici je zelo prijazen, miroljuben in vas bo pričakal z nasmehom in vedno z dobro knjigo v svojih rokah. Če bi ga želeli spoznati, nas le obiščite. Zaupamo vam lahko le še toliko, da sliši na ime Artur. Več o njem v naslednji številki Podblegaških novic.

Knjižne novosti za odrasle:

1. Afshar, Tessa: Hči iz Rima
2. Chamberlain, Diane: Hči iz prihodnosti
3. Gašperlin, Izidor: Striptiz v dvoje – skrivnosti dobrega partnerskega odnosa
4. Kawaguchi, Toshikazu: Preden se kava ohladi
5. Novak, Špela: Življenje z volkom
6. Stonex, Emma: Svetilničarji
7. Young, Samantha: Najiskrenejša stvar

Knjižne novosti za mladino:

1. Al Mansour, Haifaa: Zeleno kolo
2. Doyle, Roddy: Divjina
3. Kolerud, Arnfinn: Miljonček za prijaznost
4. Palacio, R. J.: Chrisova zgodba
5. Sokolov, Cvetka: Raje umrem!
6. Tormo, Ruth: Naravnost za nosom!
7. Woltz, Anna: Zobje morskega psa

Knjižne novosti za najmlajše:

1. Berantas, Benas: Bavbav
2. Dekleva, Milan: Palačinkožer
3. Isern, Susanna: Velika knjiga super zakladov: tistih, ki so resnično dragoceni
4. Jakobs, Gunter: Čmokčofačof!
5. Makarovič, Svetlana: Polh si sposodi hruško
6. Mav Hrovat, Nina: Ozimnica

27
let tradicije

27
let tradicije

POGREBNE STORITVE

hipnos d.o.o.

051/ 620-699

Ob izgubi Vaših najdražjih
Vam priskočimo na pomoč
in Vam v celoti opravimo
kompletno pogrebno
storitev.

POGREBNE STORITVE, HIPNOS d.o.o., Žlebe 98,
 1215 Medvode, P.E. Barletova cesta Preska - Medvode
 telefon: 01/ 361 35 89, www.hipnos.si

www.hipnos.si
24-urna dežurna št.: 051 620 699
hipnos@hipnos.si

Iz odsluženega lesa nastali novi izdelki

Januarja se je zaključil projekt krožnega gospodarstva Lesni feniks, pri katerem so sodelovali dijaki in študentje Šolskega centra Škofja Loka. Izdelki iz odsluženega lesa so na ogled in uporabo na območju Žirov, med njimi dvajset klopi Eve Kokelj in preoblačilnica Klemna Mezga.

Lidija Razložnik

Glavni namen projekta je varovanje okolja z zniževanjem količine odpadkov, preprečevanjem nastajanja le-teh in ponovno uporabo materialov ter dvig ozaveščenosti lokalnih prebivalcev o načinih, možnostih in pomenu prehoda v krožno gospodarstvo. Partnerji 90 tisoč evrov vrednega projekta, sofinanciranega z evropskimi in državnimi sredstvi, so socialno podjetje Lokatur, podjetje M Sora, Občina Žiri, Šolski center Škofja Loka, Razvojna agencija Sora in Ekologi brez meja.

Septembra 2019 so se dijaki takrat tretjega letnika srednje šole za lesarstvo iz Škofje Loke po navdih za ustvarjanje odpravili v Žiri. Tam so si v okviru ekskurzije ogledali proizvodni obrat podjetja M Sora in muzej Žiri ter obiskali Klekljarsko društvo Cvetke in kopališče Pustotnik. Nato so pri teoretičnih predmetih oblikovali idejno zasnovo klopi ter izdelali načrt za izdelavo. V šolski delavnici so v nekaj manj kot štirih mesecih iz smrekovega lesa izdelali še klopi. Izmed štiridesetih je bila kot najboljša izbrana klop z motivom kleklja Eve Kokelj iz Robidnice. "Motiv čipke me je navdušil, saj najbolj ponazarja Žiri. Klop je posebna predvsem zaradi motiva kleklja, ki jo krasi na obeh straneh," je povedala Eva Kokelj. Večino dela pri prototipu izdelka je opravila sama. V pomoč so ji bili tudi sošolka in sošolci ter profesorji praktičnega pouka. Klopi, ki se nahajajo na območju Žirov, so v M Sori izdelali iz starih tramov kozolca. Les je zanj zanimiv material za oblikovanje, saj je iz njega možno oblikovati številne zanimive in unikatne izdelke: "Ravno to me je navdušilo, da sem se vpisala na lesarsko šolo. Dodatna spodbuda je bil

Preoblačilnica

Klop s klekljem

tudi brat, ki je preteklo leto uspešno zaključil šolanje in postal lesarski tehnik." Sodelovanje v projektu je bila zanj nova in zanimiva izkušnja: "Odločitev komisije mi daje potrditev, da je moj izdelek lep in zanimiv. Izraža enostavnost in preprostost, hkrati pa popolnoma predstavlja Žiri." V letošnjem šolskem letu je v okviru maturitetnega izdelka nastala toaletna mizica. "Najprej si želim uspešno zaključiti četrti letnik, nato pa šolanje nadaljevati na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, smer lesarstvo." Po končanem izobraževanju se namerava zaposliti v enem od lesnih podjetij in tam izpopolniti svoje praktično znanje pri obdelavi in oblikovanju lesa.

V projektu so sodelovali tudi študentje lesarstva. Klemen Mezeg iz Debeni je razvil zanimivo oblikovano kabino za preoblačenje: "Razlog za sodelovanje je bila v prvi vrsti izdelava diplomske naloge, saj sem iskal primerno temo. Mentorica prof. Irena Leban me je seznanila s sodelovanjem Šolskega centra Škofja Loka in podjetja M Sora, kjer sem zaposlen že štiri leta. Pregledala sva projekt in se skupaj odločila, da bi za diplomsko nalogo pripravil načrt za preoblačilnico." Sodelovanje v projektu je zanj pozitivna izkušnja, saj je imel možnost sodelovati tako s posamezniki iz podjetja, šole in drugimi ter pridobiti kar nekaj dodatnega znanja. Za uresničitev ideje je potreboval šest mesecev. Kot pojasnjuje, je bilo potrebno kar nekaj usklajevanja s kasnejšimi željami občine Žiri in iskanjem konstrukcijskih rešitev: "Zaradi zahtevne oblike – krivljenih elementov – je preoblačilnica terjala kar nekaj časa in energije. Je pa prav zato tako zanimiva. Ima kovinsko konstrukcijo, zaprta pa je s krivljenimi lamelami iz odsluženega smrekovega lesa." Vse je bilo izdelano v M Sori, le pri izdelavi kovinske konstrukcije so sodelovali s podjetnikom Simonom Jeramom. Preoblačilnica stoji na betonski ploščadi ob kopališču Pustotnik na koncu Žirov.

"Izdelava preoblačilnice ni bila del diplomske naloge, a sem jo vseeno izdelal skupaj s sodelavci. Vesel sem, da je projekt zaključen in da je uspelo prav tako kot je bilo zamišljeno na samem začetku," je še povedal Klemen Mezeg, ki je decembra postal inženir lesarstva.

Izšla pesniška zbirka v zgoščenih trivrstičnicah

Konec preteklega leta je pri založbi eBesede izšla izbirka haikujev z naslovom Na Pasjo ravan pesnika in glasbenika Janeza Ramoveša. Pobuda zanjo je prišla s strani Zdravka Duše in je sestavljena iz treh enakovrednih delov – pesniškega, likovnega in glasbenega. V prihodnjih dneh na knjižne police prihaja še zbirka Skupinska slika Folklor.

Lidija Razložnik

Haiku je kratka trivrstična pesniška oblika iz sedemnajstih (5-7-5) zlogov. "V času, polnem praznega in dolgoveznega čvekanja, ko nas vsepovsod zalivajo plehkost, ustrahovanje, sovražnost in besedna driska, je to dobrodošlo pesnenje," kritično pojasni Janez Ramoveš. Knjigo je likovno opremil akademski slikar Andrej Brumen Čop, ki je na osnovi besedil ustvaril znamenja. "Glasbo je prispeval pianist in skladatelj Joži Šalej. Pesmi je sestavil v sklope in skupaj z mojimi recitacijami pripravil pet skladb. Gre za lepo in vrhunsko dodelano knjigo." Nekaj pesmi iz zbirke Na Pasjo ravan je za poslušanje na voljo tudi na YouTubeu. Folklor je četrta knjiga, izdana pri Cankarjevi založbi: "Gre za zaokroženo sodelovanje, ki se je začelo leta 2006 s Starselskim ciklusom, nadaljevalo s Čredo in Skuz okn strejlam kurente." Knjiga poleg pesmi vsebuje tudi besedilo – predavanje, ki ga je občinstvu predstavil pred tremi leti na Pripovedoval-

Nekaj pesmi iz zbirke Na Pasjo ravan je za poslušanje na voljo na YouTubeu. FOTO: OSEBNI ARHIV JANEZA RAMOVEŠA

skem festivalu v Cankarjevem domu v Ljubljani. Zbirko je uredil Aljoša Harlamov, naslovnico je prispevala Tea Kregar. Kar nekaj pesmi je že uglasbenih in zanje je pesnik iz Suše odločen, da jih bodo z Uršulo in Fanti z Jazbecove grape izvajali tudi v živo: "Ne nazadnje ta epidemija in ti prevečkrat nesmiselni ukrepi ne bodo trajali večno!" Obdobje koronavirusa in ukrepi so mu onemogočili nastope v javnosti, niso pa mu vzeli navdiha in želje po ustvarjanju. "Količina objavljenih del se mi zdi povsem nepomembna. Res je od izida zadnje zbirke pod mojim imenom minilo skoraj desetletje, zdaj pa je nanese, da bosta dve izšli skoraj sočasno." Jeseni bo izšel strip Martina Ramoveša, poetičen vestern iz Poljanske doline z naslovom Kontrabantarji, pri katerem sodeluje kot soscenarist. "Pa še en dramski spektakel sem napisal, ki čaka na uprizoritev," je še povedal Ramoveš, Jenkov nagrajenec iz leta 2012 za delo Skuz okn strejlam kurente.

Spomladanska akcija Osvežite dom z Gorenjskim glasom 14 dni brezplačnega časopisa

Gorenjski glas je izredno priljubljen časopis, ki izhaja vsak torek in petek. Naročniki komaj čakajo, da ga dobijo v nabiralnik in izvedo, kaj je novega v njihovem domačem kraju in v naši regiji. Teh novic ni mogoče najti nikjer drugje!

Akcija 14 dni brezplačnega časopisa je namenjena vsem, ki Gorenjskega glasa še ne poznate ali ga kupujete v prosti prodaji. Želimo si, da bi se bralci na lastne oči prepričali, da je Gorenjski glas odličen časopis, in postali njegovi naročniki. Poleg brezplačne dostave naročnika prinaša tudi številne popuste in darilo. Če želite Gorenjski glas bolje spoznati, se lahko odločite za dvotedensko brezplačno prejemanje časopisa brez vseh obveznosti. Pišite na narocnine@g-glas.si ali pokličite na tel. št. 051 682 217 in pustite podatke za dostavo. Po preteku 14-dnevnega obdobja vam časopisa ne bomo več pošiljali, vas bomo pa poklicali, povprašali za mnenje in vam predstavili prednosti za naročnike. Pridružite se naši veliki družini naročnikov, ne bo vam žal!

V akciji ne morejo sodelovati obstoječi naročniki in tisti, ki živijo na istem naslovu kot naročnik.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Gorenjski glas je najbolj bran regionalni časopis v Sloveniji.

Maj in junij 2021

Maj, junij

Razstava Čarovnija srečanja barve, vode in papirja KUD Trata Gorenja vas v sodelovanju s KUD LIK Naklo vabi v Galerijo OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas, kjer je v spodnjem hodniku šole postavljena razstava.

Več informacij po e-pošti jana.rojc@guest.arnes.si ali na številko 031/250-723. Kraj: Gorenja vas

22. maj

Odprtje klekljarske razstave Cvetje v jeseni. Klekljarsko društvo Deteljica za vas pripravlja razstavo na Dvorcu Visoko, ki bo popestrila ogled muzejskih zbirk.

Od 10. do 12. ure bo zbrane obiskala tudi klekljarica, ki bo pokazala osnove klekljanja. Razstava bo odprta do konca avgusta. Več informacij dobite na Zavodu Poljanska dolina na tel. št. 030/485-600, po e-pošti info@poljanskadolina.com ali na spletni strani www.poljanskadolina.com. Kraj: Visoko

22. maj od 9. do 12. ure

Predstavitev ponudnika aktivnosti pred Info točko – Ribiško društvo Visoko, Družinski park Stari vrh

Zavod Poljanska dolina vas vabi na predstavitev Ribiškega društva Visoko ter Družinskega parka Stari vrh. Pridite in spoznajte njuno dejavnost. Več informacij dobite na Zavodu Poljanska dolina na tel. št. 030/485-600, po e-pošti info@poljanskadolina.com ali na spletni strani www.poljanskadolina.com. Kraj: Gorenja vas

5. junij ob 10. uri

Redno mesečno vodenje po utrdbi na Golem vrhu

Zaželeno so čelne svetilke ter primerna obleka in obutev. Cena na osebo je 5 evrov. Potrebne so predhodne najave. Več informacij dobite na Zavodu Poljanska dolina na tel. št. 031/720-573, po e-pošti: zavod@poljanskadolina.com ali na spletni strani www.poljanskadolina.com. Kraj: Goli vrh

5. junij od 9. do 12. ure

Predstavitev lokalnih ponudnikov. Vabljeni pred Info točko v Gorenji vasi, kjer se bodo predstavljali ponudniki, ki nudijo svoje izdelke v Info točki ter na Dvorcu Visoko.

Več informacij dobite na Zavodu Poljanska dolina na tel. št. 030/485-600, po e-pošti info@poljanskadolina.com ali na spletni strani www.poljanskadolina.com. Kraj: Gorenja vas

12. junij ob 10. uri

Redno mesečno vodenje po Dvorcu Visoko. Pridite na ogled štirih stalnih zbirk, kjer vas bomo popeljali v čas Kalanov ter Ivana Tavčarja.

Po ogledu se lahko posladkate v Kavarni Visoko. Cena na osebo je 2 evra. Potrebne so predhodne najave. Več informacij dobite na Zavodu Poljanska dolina na tel. št. 031/720-573, po e-pošti zavod@poljanskadolina.com ali na spletni strani www.poljanskadolina.com. Kraj: Visoko

12. junij od 10. do 12. ure:

Predstavitev lokalnega ponudnika – Kmetija Budl. Pridite na Dvorec Visoko in spoznajte našega lokalnega ponudnika, Kmetijo Budl.

Predstavili vam bodo svojo ponudbo, imeli pa boste tudi možnost nakupa izdelkov. Več informacij dobite na Zavodu

Poljanska dolina na tel. št. 031/720-573, po e-pošti zavod@poljanskadolina.com ali na spletni strani www.poljanskadolina.com. Kraj: Visoko

18. junij od 17. do 19. ure

Kulinarični dogodek v Dvorcu Visoko. Vabljeni v Dvorec Visoko, kjer si boste lahko ogledali izdelavo slanih visokih prigrizkov z udeleženko MasterChefa Slovenija Kimi Zupančič v družbi vinske kleti Goriška brda.

Več info na info@poljanskadolina.com, telefon 030/485-600 ali na spletni strani www.poljanskadolina.com. Kraj: Visoko

19. junij ob 10. uri

Redno mesečno vodenje po Šubičevi hiši. Sprehodite se po zbirkah in spoznajte znamenito rodbino Šubic.

Cena na osebo je 4 evre. Potrebne so predhodne najave. Več informacij dobite na Zavodu Poljanska dolina na tel. št. 031/720-573, po e-pošti zavod@poljanskadolina.com ali na spletni strani www.poljanskadolina.com. Kraj: Poljane

19. junij od 9. do 12. ure

Predstavitev lokalnega rokodelca – Boris Oblak. Vabljeni v Šubičevo hišo, kjer boste ob mesečnem vodenju spoznali še lokalnega rokodelca Borisa Oblaka, ki riše karikature.

Več informacij dobite na Zavodu Poljanska dolina na tel. št. 030/485-600, po e-pošti info@poljanskadolina.com ali na spletni strani www.poljanskadolina.com. Kraj: Poljane

26. junij od 9. do 12. ure

Predstavitev ponudnika aktivnosti – GreenHills. Zavod Poljanska dolina vas vabi na predstavitev Kolesarskega podjetja GreenHills. Pridite in spoznajte njihovo dejavnost.

Več informacij dobite na Zavodu Poljanska dolina na tel. št. 030/485-600, po e-pošti info@poljanskadolina.com ali na spletni strani www.poljanskadolina.com. Kraj: Gorenja vas

26. junij od 10. do 12. ure

Pozdrav počitnicam. Vabljeni na prvo ustvarjalno delavnico na Visokem v letošnjem poletju. Delavnice so organizirane v sodelovanju z Lucijo Kavčič.

Več informacij dobite na Zavodu Poljanska dolina na tel. št. 030/485-600, po e-pošti info@poljanskadolina.com ali na spletni strani www.poljanskadolina.com. Kraj: Visoko

*V primeru odpovedi dogodkov spremljate informacije v okviru posameznega organizatorja.

Cvetličarna ROŽCA

Naročila sprejemamo v Cvetličarni Rožca Cerkno ali po telefonu **M : 031 643 821.**

Po dogovoru dostavimo tudi na dom.

V ponudbi:

- zelenjavne sadike, dišavnice,
- trajnice, enoletnice, balkonsko cvetje,
- različne vrste zemelj, gnojila, zastirke,
- aranžmaji, šopki, okrasitev porok,
- zasaditev korit ...

e-pošta: cvetlicarna.rozca@gmail.com : Cvetličarna Rožca Cerkno

Mihaela Pintar s. p., Platiševa ulica 1, 5282 Cerkno

LIP ODKUP HLODOVINE

LIP BOHINJ

From **wood** to **wonders**.

lipbohinj.si

Vaš partner v gozdu že 70 let

Predelava hlodovine na lastni žagi
Kratki plačilni roki in zanesljivo plačilo
Možnost izbire elektronske izmere

- DEMŠAR Viljem ☎ 040 700 058
- GOLOBIČ Mihaela ☎ 031 328 304

Vabilo na zaključek 15. sezone Blegoških korenin

Zaključek bo 29. 5. 2021, od 8 do 14. ure.
V 15. sezoni je bilo opravljenih rekordnih 15623 vpisov.
Vabljeni na srečanje in prijetno druženje.

Planinski pozdrav

Planinsko društvo Škofja Loka

Kapucinski trg 13, 4220 Škofja Loka

T: 04 512 06 67

E: info@pd-skofjaloka.com

www.pd-skofjaloka.com

NOVI

RENAULT EXPRESS VAN

139€ že za
/mesec + DDV*
5 let podaljšane jamstva za 99 € + DDV**

Renault Pro+, vaš zaveznik po meri

*Informativni izračun za finančni leasing je narejen na dan 14. 4. 2021 za Renault Express Van Furgon Blue dCi 75. Priporočena maloprodajna cena z že upoštevanim popustom in brez DDV znaša 11.020,00 €. Izračun je narejen za dobo odplačila 84 mesecev in upošteva palog v višini 1.347,10 €. EOM (efektivna obrestna mera), mesečni obroki in skupni znesek za plačilo se lahko spremenijo, če se spremeni katerikoli od elementov, upoštevanih pri izračunu. **V okviru akcije se stranka lahko odloči za podaljšano jamstvo (5 let ali 100.000 km, karkoli nastopi prej) po ceni 99 € brez DDV. Pridržujemo si pravico do napak. Velja preko Renault Financiranja. Ponudba velja do 30. 6. 2021. Slika je simbolna. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. Renault Nissan Slovenija, d. o. o., Dunajska 22, 1511 Ljubljana.

Renault priporoča Castrol

www.renault.si

Vaš trgovec v KRANJU AH REAL, d.o.o. PE REMONT Kranj
Ljubljanska c. 22, tel.: **04 20 15 223**

REMONT

VZDRŽEVANJE VOZIL
CITROËN
PEUGEOT

Avtomehanika Krmelj

**NAJ VAS VROČINA IN DEŽ
NE PRESENETITA:**

**Popravilo in čiščenje
klimatskih naprav**
-15%

Akumulatorji
-15%

Metlice brisalcev
-15%

NEODVISNI SERVIS ZA VOZILA
CITROËN in **PEUGEOT**

 CITROËN priporoča TOTAL

Avtomehanika Krmelj
Matjaž Krmelj s.p.

Gorenja Dobrava 7, 4224 Gorenja vas
tel.: 04/510-74-40, GSM: 031/635-361

Delovni čas: od 7. do 17. ure, sobota od 8. do 12. ure

TAVERNA
Petra

Klemenčič Petra s.p.
Poljanska c. 104
4224 Gorenja vas
T: 04 518 13 68

**Od ponedeljka do petka odpiramo ob 7. uri,
v soboto in nedeljo ob 8. uri.**

**Obiščite
letni vrt**

**Odrasli si privoščite
kavo ali napitek,
otroci pa bodo
ta čas uživali
na igrišču in igralih.**

**Prodaja
in dostava:**

**🔥 EKSTRA LAHKO
KURILNO OLJE**

🔥 PLINSKO OLJE

080 23 88

PETRO PLUS

www.petroplus.si
info@petroplus.si

*Privarčuj
z izbiro
pravega
ponudnika.*

NOVI

OPEL CROSSLAND

USTVARJEN ZA ŽIVLJENJE /

ZAPELJITE SE NA TESTNO VOŽNJO.

/ VABIMO VAS V SALONE AVTOTEHNE VIS V LJUBLJANI, KRANJU ALI ŠKOFJI LOKI!

NOVI OPEL CROSSLAND že čaka, da ga zapeljete! Rezervirajte si svoj termin za brezplačno testno vožnjo še danes - pokličite **080 88 82** ali pišite na **info@avtotehna-vis.si**.

/ JAMSTVO ZADOVOLJSTVA

Prepričani smo, da bo vaš novi OPEL CROSSLAND zadostil pričakovanjem, še več, prepričani smo, da ga boste vzljubili. Prav zato vam samo OPEL nudi zjamčeno zadovoljstvo. Če z novim vozilom ne boste našli skupnega jezika, ga lahko v 30 dneh ali po manj kot 2.000 prevoženih km pripeljete nazaj, mi pa vam vrnemo kupnino vozila.

080 88 82
opel.avtotehna-vis.si
info@avtotehna-vis.si

PE LJUBLJANA	01 58 18 510	info.lj@avtotehna-vis.si
PE KRANJ	04 281 71 70	info.kr@avtotehna-vis.si
PE ŠKOFJA LOKA	04 502 40 00	info.skl@avtotehna-vis.si

Kombinirana poraba goriva (po WLTP ciklu): 4,5 – 6,4 l/100km, ter izpusti CO₂: 118 – 143 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6d. Specifične emisije dušikovih oksidov (NO_x): 0,0226 – 0,0374 g/km. Trdi delci: 0,00048 – 0,00073 g/km in število delcev: 0,03–0,34 *10¹¹/km pri dizelskih motorjih. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal iz prometa prispevajo k poslabšanju zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Opel Zjamčeno zadovoljstvo s povratnim odkupom velja za vsa nova, nepoškodovana osebna vozila Opel, za katera je od izročitve novega vozila kupcu minilo manj kot 30 dni oziroma je bilo z vozilom prevoženih manj kot 2000 km - katerikoli pogoj je prvi izpolnjen, ter ni na voljo za vozila, ki so upravičena do subvencij Eko sklada za nakup električnih vozil, zaradi pogojev za pridobitev subvencij. Več informacij je na voljo na www.opel.avtotehna-vis.si ali v salonih Opel Avtotehne VIS. Slike so simbolične, navedena oprema je odvisna od različice in stopnje opremljenosti.